

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Pojištění motorových vozidel v České republice

Motor vehicles insurance in the Czech Republic

Miriam Švarcová

Plzeň 2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Pojištění motorových vozidel v České republice“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucí bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne 24. dubna 2022

v. r. *Miriam Švarcová*

Poděkování

Prvně bych ráda poděkovala vedoucí své bakalářské práce paní Ing. Janě Šturcové, Ph.D., za velmi cenné rady a připomínky ohledně mé práce a čas, který tomu věnovala. Dále jsem vděčná za čas strávený s paní Gabrielou Mašlonkovou, která mi byla nápomocná a já díky ní mohla získat přehled o pojištění motorových vozidel. V neposlední řadě děkuji mé rodině a všem respondentům, kteří byli ochotni zúčastnit se mého dotazníkového šetření.

Obsah

Úvod	6
Cíl a metodika	7
1 Historie pojišťovnictví a pojištění	8
1.1 Vývoj pojišťovnictví ve světě	8
1.2 Vývoj pojišťovnictví v České republice	9
2 Úvod do pojišťovnictví	11
2.1 Členění pojištění.....	11
2.2 Pojistná smlouva	13
2.3 Vymezení dalších pojmů souvisejících s pojištěním	14
2.4 Vznik a zánik pojištění.....	15
2.5 Subjekty soukromého pojištění	16
2.5.1 Pojišťovny.....	16
2.5.2 Zprostředkovatelé pojištění.....	16
2.5.3 Zajišťovny.....	17
2.5.4 Ostatní subjekty pojistného trhu	17
3 Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla.....	19
3.1 Pojistná smlouva	19
3.2 Rozsah pojištění	22
3.3 Pojistné.....	22
3.4 Pojistné plnění.....	23
3.5 Zánik a zrušení pojistné smlouvy.....	24
3.6 Povinnosti pojistníka a pojistitele	24
3.6.1 Povinnosti pojistitele.....	25
3.6.2 Povinnosti pojistníka, pojištěného	25

3.7	Pojistná událost	26
3.8	Výluky z pojištění	27
4	Havarijní pojištění	28
4.1	Rozsah krytí škod	28
4.2	Pojistné	29
4.3	Bonus a malus	29
4.4	Pojistné plnění	30
4.5	Spoluúčast	31
4.6	Povinnosti účastníků pojištění	31
4.7	Vznik a zánik pojistné smlouvy	32
5	Doplňková připojištění	33
6	Trh s pojištěním motorových vozidel v České republice	36
7	Dotazníkové šetření	39
7.1	Zpracování a vyhodnocení dotazníkového šetření	39
7.2	Zhodnocení výsledků dotazníkového šetření	51
	Závěr	53
	Seznam použité literatury	
	Seznam tabulek	
	Seznam obrázků	
	Seznam příloh	
	Přílohy	
	Abstrakt	
	Abstract	

Úvod

Tato bakalářská práce se bude zabývat pojištěním motorových vozidel v České republice.

V dnešní době musí každý majitel motorového vozidla uzavřít smlouvu s pojišťovnou a platit pojistné na pojištění odpovědnosti z provozu vozidla. Tento typ neživotního pojištění je však známější pod pojmem povinné ručení a na trhu je několik pojišťovně, ze kterých si pojistník libovolně zvolí toho, který mu přijde nejvhodnější. Druhým typem je pojištění havarijní, které kryje škody na vlastním vozidle.

Uzavření povinného ručení vzniká ze zákona a slouží pro krytí škod způsobené řidičem vozidla jiné osobě. Avšak havarijní pojištění vzniká pouze na základě dobrovolného rozhodnutí pojistníka a hradí škody vzniklé na pojištěném vozidle, a to i pokud k tomu došlo vlastním zaviněním.

Pro ochranu proti různým rizikům lze využít mnoho nabízených pojištění, která jsou schopna eliminovat finanční následky například v případě střetu se zvěří, živelních pohrom, odcizení, vandalismu, havárie, poškození skel, ale také pokud dojde k újmě na zdraví či majetku poškozeným osobám. Pojištění proti těmto nebezpečím jsou nabízena k povinnému ručení nebo havarijnímu pojištění a často pojišťovny mají ve svém portfoliu různé varianty pojištění, které kombinují jak základní povinné ručení, tak havarijní pojištění s dalšími připojištěními.

Práce bude rozdělena do dvou částí. První část bude zaměřena na teoretická východiska a bude popsáno pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, havarijní pojištění a následně doplňková připojištění. V praktické části bude provedena stručná analýza pojistného trhu v České republice a poté bude zpracováno dotazníkové šetření, jehož cílem bude zjistit údaje o respondentovi a o jeho sjednaných pojištění vozidel.

Cíl a metodika

Hlavním cílem bakalářské práce bude na základě teoretických východisek charakterizovat a následně rozebrat pojištění motorových vozidel v České republice. Tohoto cíle bude dosaženo pomocí dílčího cíle, který spočívá v sestavení dotazníkového šetření za účelem získání přehledu o pojištění motorových vozidel v České republice.

Pomocí literární rešerše bude rozebrána daná problematika a bude čerpáno jak z odborné literatury, tak z internetových zdrojů.

V praktické části bude nejprve zanalyzován pojistný trh na našem území. Při zpracování této části bude využito zejména internetových zdrojů, kde budou čerpány základní údaje o pojišťovnách.

V druhé části budou následně zjišťovány informace o respondentech a o jejich sjednaných pojištění vozidel za použití metody výzkumu. Přijatelnější forma dotazování bude prostřednictvím internetové sítě Facebook a rozesláním přes e-mailovou adresu z důvodu současné situace ohledně COVID-19 a návratnosti dotazníku. Zveřejněný dotazník bude obsahovat 13 otázek, které budou zjišťovat informace o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla a havarijním pojištění respondentů. Po dokončeném sběru dat dojde k jejich zpracování a vyhodnocení, k čemuž bude použit program Excel od operačního systému Microsoft. Zjištěná data z jednotlivých otázek budou okomentována především na základě koláčového grafu, případně vytvořené tabulky.

1 Historie pojišťovnictví a pojištění

Počátek pojišťovnictví sahá až do dávnověku, jelikož již v té době byla potřeba odstranit, či alespoň zmírnit finanční následky, které byly způsobeny negativními nahodilými událostmi. Dřívější pojišťovnictví fungovalo na principu zakládání vzájemných pojišťovacích spolků, které shromažďovaly finanční prostředky od uzavřené skupiny lidí (např. řemeslníci, kupci apod.). Toto pojištění však bylo provozováno za nekomerčním účelem (Hradec, Zárybnická & Křivohlávek, 2005).

1.1 Vývoj pojišťovnictví ve světě

Historie pojištění sahá až do dob kolem roku 2500 před naším letopočtem, kdy kameníci ve starém Egyptě uzavírali vzájemné dohody. Tyto dohody spočívaly v krytí nákladů na pohřeb v případě, že by nastala smrt člena dohody.

Zmínky o pojištění lze pravděpodobně najít i v antickém Řecku, kde fungovalo sociální pojištění v případě vážného zranění v průběhu války. Také ve starém Římě fungovaly instituce, které nejprve zabezpečovaly důstojný pohřeb členů, ale později vyplácely finanční prostředky pro rodinu zesnulého člena.

Prvopočátky komerčního pojištění se začaly objevovat s rozvojem námořní dopravy související s přepravou zboží, a to ve starověkém Středomoří. Princip pojištění se zakládal na takzvaných námořních půjčkách, kdy kupec zboží nemusel svůj úvěr za přepravované zboží zaplatit v případě, že zboží nebylo dopraveno, nebo bylo poškozeno. Pokud však kupec úvěr za převážené zboží a související náklady zaplatil, obdržel také odměnu za poskytnutou službu (pojistné).

Později ve 14. století v Portugalsku vznikala vzájemná společenství plavců. Z roku 1379 se datuje dochovaná první pojistná smlouva, která odstartovala éru komerčního námořního pojištění. První doložená pojistná událost se uskutečnila 9. června roku 1584. V 16. století došlo především k rozvoji rentových důchodů a státník Jean de Witte započal rozvoj pojištění, které pojišťovalo důchody.

Největší rozmach pojištění byl zaznamenán v bohatých zemích jako je Itálie a Holandsko, kde spolky započaly své výdaje rozdělovat od výdajů na výplatu pojistných plnění od ostatních výdajů. Ze 17. století pochází podklady o kavárně Edwarda Lloyda, která byla využívána pro účely výměny informací v námořní přepravě. Později tato kavárna

získala právo provozovat námořní pojištění. Původní kavárna byla skupinou obchodníků v roce 1769 nahrazena novým podnikem s názvem New Lloyd's Coffee House. V Londýně byla také založena první komerční životní pojišťovna, která pojišťovala vdovy a sirotky a omezila se jen na pojištění v případě smrti. Přibližně v 18. století se zakládaly vzájemné pojišťovny, které již nabízely různá pojištění a pojistné produkty. Nejvýznamnějším pojištěním v té době bylo pojištění živelní, životní a pojištění proti riziku spojené při přepravě zboží. Ke stanovení základů životního pojištění přispěl matematik James Dodson, který zformuloval tabulky prémiových sazeb. Tabulky umožňovaly klientům pojistit svůj život na určitou částku a na počet let. K rozvoji komerčního pojištění na moderní bázi došlo zhruba na počátku 19. století. Pojišťovny byly zakládány ve formě akciových společností a vznikaly nové druhy pojištění (Hradec a kol., 2005).

1.2 Vývoj pojišťovnictví v České republice

Na území České republiky jsou první zmínky o pojišťovnictví od konce 17. století, kdy roku 1699 předložil Jan Kryštof Bořek návrh na zavedení povinného požárního pojištění budov v Čechách. Později v roce 1777 tak došlo k založení „Pojišťovny proti škodám z ohně na polních zásobách, nábytku, náradí a dobytku“ v Brandýse nad Labem, která však fungovala jen krátce. Vznik prvních pojišťoven, které nesly základy komerčního pojištění, nastal po roce 1827. V roce 1827 vznikla První česká vzájemná pojišťovna v Praze. Pojišťovna vykonávala požární pojištění nemovitostí a později začala provozovat i pojištění movitostí, krupobitní pojištění, životní pojištění a další produkty. Posléze v roce 1829 také vznikla Moravsko-slezská vzájemná pojišťovna v Brně. Rozvoj pojistného trhu se uskutečnil v období 1850-1938. V tomto období vznikaly pojišťovny a pojišťovací spolky, a mezi nejvýznamnější patřila Vzájemná pojišťovací banka v Praze, Slavia a Hasičská vzájemná pojišťovna v Brně. Z té doby lze zmínit pojistnou událost, která patřila mezi největší v té době, a to požár Národního divadla v roce 1881. Útlum českého pojišťovnictví nastal po roce 1939 s odchodem zahraničních pojišťoven. Po roce 1945 bylo dekretem prezidenta republiky zestátněno celkem 733 pojišťoven, pojišťovacích spolků a zahraničních reprezentací. Výsledkem bylo vytvoření pěti pojišťoven v roce 1946 a v roce 1948 došlo k monopolizaci a na trhu působil pouze jeden národní podnik, a to Československá pojišťovna. Působení jedné pojišťovny trvalo do roku 1969, kdy se z jedné Státní pojišťovny vytvořily dva samostatné podniky – Česká

státní pojišťovna a Slovenská štátna poisťovňa se sídlem v Bratislavě. Český pojistný trh byl demonopolizován na základě zák. č. 185/1991 Sb. o pojišťovnictví, který byl přijat dne 28. 5. 1991. Díky tomuto zákonu bylo možné provozovat pojišťovací činnost v případě, že subjekt splňuje dané podmínky stanovené tímto zákonem. Počet pojišťoven vzrostl v letech 1991-1992 na počet 20 a pojistnému trhu se podařilo vzpamatovat se. Avšak do roku 1999 Česká pojišťovna, a. s. jako jediná vlastnila právo provozovat pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem motorového vozidla. Toto zákonné pojištění bylo zákonem č. 168/1999 Sb. změněno na pojištění povinně smluvní a zároveň byl tak odstraněn monopol České státní pojišťovny (Hradec a kol., 2005).

V roce 2022 působilo na českém trhu 43 pojišťoven a poboček zahraničních pojišťoven (ČNB, 2021).

2 Úvod do pojišťovnictví

„Pojišťovnictví je bráno jako speciální odvětví ekonomiky, které zabezpečuje finanční eliminaci rizik ovlivňujících činnosti lidí“. Hlavním posláním je tak využívat peněžní rezervy a fondy k úhradě pojistných potřeb (Karfíková, Příkryl, Vybíral & kol., 2018, s. 13).

V dnešní době existují dvě možnosti, jak se vypořádat s nahodilými událostmi, které nastanou. Jednou z nich je tzv. samopojištění, které spočívá v krytí z vlastních finančních prostředků, anebo přenesení rizika na instituci, která provozuje pojištění.

Pojištění patří mezi nástroje, které slouží k finanční eliminaci negativních důsledků nahodilosti (Ducháčková, 2015). Důležité je zmínit, že podstatou pojištění je se ochránit před situacemi, které mohou nastat nahodile, nikoliv úmyslně. Pojištění se tak řadí mezi finanční služby poskytující pojistnou ochranu. Jedná se o službu abstraktního charakteru, bývá sjednána na delší období a za pojištění se platí předem (Ducháčková, 2015).

2.1 Členění pojištění

Pojištění je široký pojem a lze ho různě členit. Členění z pohledu právního rozděluje pojištění na:

- **dobrovolné** – pojištění, které vzniká v závislosti na dobrovolném rozhodnutí zájemce (potencionálního klienta),
- **povinné**, které se dále člení na
 - pojištění povinně smluvní – pouze v případě, kdy je dána povinnost uzavřít určité pojištění,
 - zákonné pojištění – typ pojištění, které je uzavíráno automaticky z vypsání zákona a neuzavírá se ani pojistná smlouva (Karfíková a kol., 2018).

Z hlediska způsobu financování existuje pojištění sociální (nekomerční) a pojištění soukromé (komerční).

Sociální pojištění zahrnuje krytí rizik, která mají sociální charakter. Jedná se o situace, kdy občan potřebuje zajistit proti celospolečensky významným událostem jako je např. stáří, invalidita, mateřství, úmrtí. Toto pojištění je hrazeno ze státního rozpočtu

a v případě potřeby se vyplácí ve formě dávky. Podle Hejdukové (2015) se sociální pojištění skládá ze 3 položek:

- nemocenského pojištění,
- důchodového pojištění,
- a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

Vedle sociálního pojištění se na trhu vyskytuje také komerční pojištění (označováno též jako soukromé pojištění), které provozují komerční společnosti (pojišťovny). Komerční pojištění se především využívá na dobrovolné bázi a výjimečně povinně. Následující tabulka ukazuje různá členění komerčního pojištění.

Tab. č. 1: Členění komerčního pojištění

Podle druhu krytých rizik		Podle způsobu tvorby rezerv		Podle formy pojištění	
životní	neživotní	rizikové	rezervotvorné	škodové	obnosové

Zdroj: Ducháčková, 2015

Mezi základní členění komerčního pojištění podle druhu krytých rizik, patří pojištění životní a neživotní. Životní pojištění patří mezi jedno z důležitých pojištění, které kryje životní situace. Zahrnuje a kryje dvě rizika, a to riziko úmrtí a dožití. Neživotní pojištění kryje pojistná nebezpečí, která mají neživotní charakter. Spadá sem několik typů neživotních rizik, jako rizika spojená s ohrožením zdraví, majetková rizika, rizika spojená s finančními ztrátami a rizika spojená s odpovědností za škodu. Mezi neživotní pojištění patří právě pojištění motorových vozidel (Ducháčková, 2015).

Podle způsobu tvorby rezerv uvádí Ducháčková (2015) členění komerčního pojištění na pojištění riziková a pojištění rezervotvorná. Pojištění riziková jsou dána podmíněnou návratností finančních prostředků a musí dojít k pojistné události, i když není jasné, zda k ní vůbec dojde. Kdežto pojištění rezervotvorná slouží k tvorbě rezerv na výplatu sjednaných pojistných plnění do budoucna a pojistná plnění jsou vyplácena téměř vždy.

Pojištění se dále člení z hlediska formy pojištění na pojištění škodové a obnosové. Rozdělení je dle závislosti výše pojistného plnění na výši škody. Tuto závislost vyjadřuje pojem pojistná částka, kterou představuje horní hranice pojistného plnění. Pojištění obnosové (též bývá označováno jako pojištění na pojistnou částku či pojištění sumové) se sjednává v případě, kdy lze obtížně vyjádřit peněžní ohodnocení nahodilé události. V pojistné smlouvě je předem stanovena pojistná částka a pojistné plnění je tak nezávislé

na výši škody. Takový typ pojištění ujednán u pojistných smluv na zdraví. U škodového pojištění hraje roli výše škody, na základě které se vyplácí pojistné plnění. U tohoto typu však pojištěný neobdrží pojistné plnění vyšší, než je vzniklá škoda. Škodové pojištění bývá u pojistných smluv na majetek (Ducháčková, 2015).

Dále mezi možné podoby pojištění podle Ducháčkové (2015) lze řadit pojištění:

- podle délky pojistné doby (krátkodobé a dlouhodobé),
- podle způsobu placení (pojištění s běžně placeným pojistným nebo s jednorázově placeným pojistným),
- podle územní platnosti (pojištění s místní platností, s platností na území jednoho státu, s platností na více států, s neomezenou územní platností),
- podle pojistných nebezpečí do pojištění zahrnutých (pojištění pro krytí jednoho pojistného nebezpečí, pro krytí více pojistných nebezpečí nebo pojištění ALL RISKS).

2.2 Pojistná smlouva

Právní úpravou pojistné smlouvy je od 1. 1. 2014 zákon č. 89/2012 Sb. občanský zákoník a do této doby se pojistné smlouvy řídily zákonem o pojistné smlouvě (Karfíková a kol., 2018).

Pojistná smlouva je dvoustranný právní úkon, který se uzavírá mezi klienty (pojistníky) a pojišťovnou (pojistitel). Smlouva konkretizuje pojistné podmínky a podmínky realizace pojištění. Touto smlouvou se pojistitel zavazuje poskytnout ve sjednaném rozsahu plnění, v případě že nastane nahodilá událost. Na druhou stranu se pojistník zavazuje za poskytnutou ochranu zaplatit pojistné (Ducháčková, 2015).

Smlouva musí být vždy vyhotovená v písemné formě, a to v případě, že se jedná o smlouvu na dobu delší než jeden rok. Tato smlouva je označována jako určitý doklad o pojištění a měla by zahrnovat údaje o druhu sjednaného pojištění, výši pojistného plnění, výši inkasovaného pojistného, způsob placení a splatnost pojistného, pojistnou dobu a údaje osobách. (Daňhel, 2006).

Součástí každé pojistné smlouvy jsou všeobecné pojistné podmínky. Vymezuje se jak rizika, která jsou krytá a v rámci nich se vyplácí pojistné plnění a zároveň výluky z pojištění. Všeobecné pojistné podmínky poté konkretizuje až souhrn zvláštních pojistných podmínek (Ducháčková, 2015).

Ducháčková (2015) uvádí osoby, které se účastní pojistného vztahu:

- pojistitel,
- pojistník,
- pojištěný,
- obmyšlený,
- poškozený.

Za pojistitele je označována právnická osoba, která vlastní oprávnění (pojišťovna) nebo povolení k provozování pojištění (instituce). Pojistníkem se rozumí osoba (fyzická či právnická), která uzavřela pojistnou smlouvou s pojistitelem. Pojištěný je osoba, na kterou se vztahuje pojištění a vzniká jí právo na pojistné plnění.

Součástí smlouvy může být také obmyšlený. Jedná se osobu, která je určena pojistníkem a v případě smrti pojištěného jí vznikne právo na pojistné plnění. Další osoba, která musí být stanovena v pojistné smlouvě, je oprávněná osoba, kterou se rozumí osoba, které vzniká právo na pojistné plnění (Hradec a kol., 2005). V případě, že nastane pojistná událost a je třeba vyplatit pojistné plnění, které souvisí s pojištěním odpovědnosti za škodu, je tato osoba označována za osobu poškozenou (Ducháčková, 2015).

2.3 Vymezení dalších pojmů souvisejících s pojištěním

Hradec a Boučková (2020) popisují v aktuálním legislativním znění pojmy z oblasti pojištění, mezi které se řadí:

- pojistné – což je úplata za přenesení rizik na pojišťovnu, které platí klient,
- pojistná částka – je nejvyšší možný peněžní obnos, který je možný obdržet ve formě pojistného plnění. Je stanovena v pojistné smlouvě a z této hodnoty se vyčíslí výše pojistného i pojistného plnění,
- pojistná doba – doba, na kterou se sjednává pojištění a pojistné období je období, na které je placeno pojistné,
- pojistná událost – definována jako nahodilá událost (blíže specifikovaná v pojistné smlouvě) a je sní spojen vznik vyplatit pojistné plnění.

S pojmem pojistná částka souvisí pojistná hodnota, která vyjadřuje hodnotu pojištěného majetku a při stanovení pojistné částky se bere v potaz tato suma (Hradec a kol., 2005).

Pojistné plnění je částka, která je vyplácena pojišťovnou v případě náhrady škod. Toto plnění má dvě podoby. Častější formou je plnění ve formě peněz a může být vypláceno v podobě:

- náhrady škody zejména v případě sjednání pojištění majetku a pojištění odpovědnosti,
- nebo výplatou pojistného plnění, kdy pojištění kryje abstraktní potřeby (úrazové, životní, důchodové apod.).

V ojedinělých případech existuje i plnění ve formě naturálního plnění. Pod pojmem naturální plnění si lze představit takové, které se uplatňuje v případě využití asistence (zdravotní, právní, technické). Pod pojmem asistence si lze například představit ošetření u lékaře, poradenskou službu právníka nebo poskytnutí opravy vozidla při dopravní nehodě (Ducháčková, 2015).

Při sjednávání pojištění majetku a výpočtu pojistného plnění se využívá sjednání nové hodnoty, časové hodnoty nebo obvyklé hodnoty. V případě nové hodnoty se bere v úvahu cena na znovupořízení nového majetku v daném čase, kdežto časová cena vyjadřuje cenu majetku před pojistnou událostí včetně opotřebení (Hradec a kol., 2005).

Pojistné je možné snížit formou slevy, jedná se o tzv. bonus, který představuje zvýhodnění za bezeškový průběh pojištění během určitého období. Naopak pokud dojde k nepříznivé pojistné události, dochází ke stanovení přírážky k pojistnému, tzv. malusu (Ducháčková, 2015).

2.4 Vznik a zánik pojištění

Ke vzniku pojištění dochází ihned po uzavření pojistné smlouvy, pokud nebylo dohodnuto jinak. U pojistných smluv sjednaných na dobu kratší než 1 rok lze smlouvu uzavřít pouze ústně.

Zánik pojištění podle Hradce & Boučkové (2020) může nastat těmito způsoby:

- dohodou,
- výpovědí,
- odstoupením od pojistné smlouvy,
- uplynutím pojistné doby,
- neplacením pojistného,
- zánikem pojistného rizika nebo pojištěné věci,
- smrtí pojištěné fyzické osoby (případně zánikem právnické osoby).

2.5 Subjekty soukromého pojištění

Na pojistném trhu se střetává nabídka s poptávkou a klienti přenáší své riziko na pojistitele pojištěním. Na trhu mezi nimi figurují i tzv. zprostředkovatelé pojištění. Tato podkapitola bude věnována popisu subjektů, které se objevují na pojistném trhu.

2.5.1 Pojišťovny

Hlavní subjekty podnikající v soukromém pojišťovnictví jsou pojišťovny. Pojišťovny jsou zřizovány ve formě akciové společnosti nebo družstva a jedná se tedy o právnické osoby, které musí ke své pojišťovací činnosti získat oprávnění (Ducháčková, 2015). V České republice lze najít specializované pojišťovny, ale i ty, které nabízí mnoho pojistných produktů. Úlohou pojišťoven je uzavírání pojistných smluv (jejich správa a archivace), v případě vzniku pojistné události vyplatit klientům pojistní plnění a poskytovat asistenční služby. Jejich cílem je dosažení výnosu z jejich činnosti, kdežto státní pojišťovny fungují i na neziskovém principu (Hradec a kol., 2005).

2.5.2 Zprostředkovatelé pojištění

Pojišťovací zprostředkovatelé jsou bráni jako významný mezičlánek při styku mezi klienty a pojistiteli. Jedná se o právnické, ale i fyzické osoby, které fungují jako podnikatelské subjekty. Tito zprostředkovatelé se dělí na pojišťovací agenty a pojišťovací makléře a odlišují se od sebe vztahem, který mají k pojistiteli.

Agenti jménem a na účet pojistitele prodávají produkty pojistitelů a jejich služby jsou vhodné pro občany či menší podnikatelské subjekty. Naopak pojišťovací makléři jednájí jménem pojištěného a své služby nabízejí firemní klientele. Jedná se o typ

zprostředkovatele, kteří poskytují nejkompletnější servis, a proto jsou na ně kladeny vysoké nároky. Mezi jejich služby patří provádění výzkumu a analyzování pojistného trhu a na základě toho mohou svým klientům doporučit vhodného pojistitele. Sestavují pojistný program a zpracovávají optimální pojistnou ochranu. Významnou činností je vyhodnocení nabídek pojistitelů a srovnání, zda jsou splněny potřeby klienta. V poslední fázi vyhodnocení se navrhne konkrétní pojistitel. Nejenže napomáhá při výběru vhodného pojistitele, uzavírá smlouvu, ale v případě škodní události zastupuje zájmy klienta a řeší případnou likvidaci pojistné události (Ďanhel a kol., 2006).

2.5.3 Zajišťovny

Nejen klient (pojistník) přenechá riziko pojišťovně, ale i samotná pojišťovna převede riziko nebo část na jiný pojišťovací subjekt – zajistitele, zjednodušeně se jedná o pojištění pojišťovny. Zajištění vyjadřuje vztah, který je mezi pojistitelem a zajistitelem, a i tady se uzavírá smlouva. Také může docházet k opakovanému zajištění (tzv. retrocese), kdy zajistitel převede část rizika na dalšího zajistitele. Mezi poskytovatele zajištění patří profesionální zajišťovny, pojišťovny provozující současně zajištění a zajistní makléři (Ducháčková, 2015). Zajišťovnou je pouze právnická osoba (Hradec a kol., 2005).

2.5.4 Ostatní subjekty pojistného trhu

Tato podkapitola zmiňuje sdružení, ve kterých mohou být pojistitelé nebo ostatní subjekty podnikající v pojišťovnictví sdruženy. Mezi takové subjekty lze zařadit:

- Českou kancelář pojistitelů (ČKP),
- Českou asociaci pojišťoven (ČAP),
- Asociaci českých pojišťovacích makléřů (AČPM),
- Českou komoru samostatných likvidátorů pojistných událostí (ČKSLPU).

Česká kancelář pojistitelů je kancelář zřízená jako právnická osoba zákonem č. 168/1999 Sb. o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla. Člen této kanceláře má povinnost hradit příspěvky, které slouží k zabezpečení její působnosti. Mezi její funkce patří provozování hraničního pojištění, spravování garančního fondu a spolupracuje se státními orgány. Česká asociace pojišťoven byla založena 1. 1. 1994 na základě zákona č. 363/1999 Sb. o pojišťovnictví a činností této asociace je především zastupovat, hájit a prosazovat zájmy pojišťoven i jiných subjektů a podporovat rozvoj pojišťovnictví a pojistného trhu u nás. Asociace českých pojišťovacích makléřů byla též

založena v roce 1994 a to čtyřmi firmami s českým kapitálem. Hlavním úkolem asociace jsou připomínky v oblasti legislativy, etiky a vzdělávání a snaží se poskytovat odborné informace pro klienty a veřejnost. Mezi relativně mladou organizaci patří Česká komora samostatných likvidátorů pojistných událostí. Ta byla založena v roce 2003 a vznikla na základě dobrovolnosti. Svou činností prosazuje a obhájí profesní zájmy likvidátorů (Hradec a kol., 2005).

3 Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla

Proto, aby bylo možné využívat motorové vozidlo na pozemních komunikacích, je nutné si sjednat pojištění odpovědnosti z provozu vozidla. Jedná se tedy o druh pojištění daný zákonem a musí ho mít každý vlastník motorového vozidla. Dříve pojištění neslo název povinné ručení, ale i dnes je toto označení běžně používáno (Česká kancelář pojistitelů, n.d.).

3.1 Pojistná smlouva

Pojištění odpovědnosti vznikne uzavřením pojistné smlouvy mezi pojistníkem a pojistitelem. Další možností vzniku pojištění je odeslání nabídky na uzavření pojistné smlouvy na e-mailovou adresu a následná úhrada pojistného.

Pojistná smlouva podle zákona č. 168/199 Sb. (Zákony pro lidi, n.d.) musí vždy obsahovat:

- údaje o pojistiteli, pojistníkovi a jeho vozidle,
- dobu trvání pojištění (počátek a konec pojištění),
- limit pojistného plnění,
- výši pojistného, splatnost pojistného a způsob placení.

Pro pojištění odpovědnosti z provozu vozidla má nadále pojistitel povinnost sdělit pojistníkovi informace o pojištění a jeho územním rozsahu, popis jednotlivých pojistných událostí a nebezpečí, která jsou kryta v rámci dané smlouvy a o jeho výlukách. Mimo jiné musí být pojistník informován o způsobu určení výše pojistného plnění, důsledcích v případě nedodržení povinností a všech platbách vyplývajících z pojistné smlouvy (Jandová & Vojtek, 2019).

Smlouvu lze uzavřít pouze na základě údajů o výrobním čísle karosérie (VIN) či státní poznávací značce (SPZ).

Předmětem pojištění je vozidlo a mezi druhy vozidel, která si lze pojistit, patří:

- osobní a nákladní automobil do 3,5t,
- motocykl,
- přívěs,
- autobus (a autobus pro MHD),
- nákladní automobil nad 3,5 t,
- obytný automobil,
- sanitka,
- návěs a tahač návěsů,
- traktor
- trolejbus pro MHD,
- pracovní stroj,
- tříkolka, čtyřkolka a sněžný skútr,
- vysokozdvížné vozíky (Pojištění, n.d.).

Předmět, náležitosti a ostatní údaje pojistné smlouvy jsou vidět i na následujícím obrázku.

Obr. č. 1: Ukázka pojistné smlouvy

Číslo pojistné smlouvy	
3255322286	6

POJISTNÁ SMLOUVA AUTOPOJIŠTĚNÍ COMBI PLUS IV

POJISTITEL

Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group, Pobřežní 665/23, 186 00 Praha 8, Česká republika, IČ: 63998530, zapsaná v obchodním rejstříku vedeném MS v Praze, oddíl B, vložka 3433, zastoupena pojišťovacím distributorem na základě plné moci nebo zaměstnancem pojistitele.
Korespondenční adresa: P.O.BOX 28, 664 42 Modřice.
Osoba zastupující pojistitele je identifikována v oddílu Distributor pojištění.
Bankovní spojení: Česká spořitelna, a.s., číslo účtu: 700135002/0800, variabilní symbol: číslo pojistné smlouvy/návrhu poj. smlouvy.
Klientská linka: +420 957 444 555, www.cpp.cz.

DOBA POJIŠTĚNÍ / ÚČEL POJIŠTĚNÍ

Počátek pojištění: 16.09.2021 10.09 Konec pojištění: na dobu neurčitou

POJISTNÍK

Titul před:	Jméno: Miriam	Příjmení: Švarcová	Titul za:
Rodné číslo:	9957032030		
Adresa / sídlo:	Práche 749, 340 22 Nýrsko		
E-mail:	marionneshwarz@gmail.com	Telefon: +420702021401	
Elektronická komunikace:	☒ souhlas ☐ nesouhlas		

PROVOZOVATEL / DRŽITEL VOZIDLA - shodný s pojistníkem

VLASTNÍK VOZIDLA - shodný s pojistníkem

PŘEDMĚT POJIŠTĚNÍ

Tovární značka:	MAZDA	VIN (výrobní číslo karoserie):	JMZBK14Z291816135
Obchodní označení / Typ:	3	Série a číslo technického průkazu (velkého):	UL850722
Druh vozidla:	Osobní automobil	Výkon motoru v kW:	77
Typ registrační značky:	S104	Objem válců v cm ³ :	1598
Registrační značka (SPZ):	8P70608	Celková hmotnost v kg:	1725
Technický průkaz (velký):	Originál	Měsíc a rok registrace vozidla:	3 / 2009
Původ vozidla:	Individuální dovoz	První majitel vozidla:	NE

POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI ZA ÚJMU ZPŮSOBENOU PROVOZEM VOZIDLA (SPECIÁLPOV)

V ceně pojistného je bezplatně zahrnuti jednonásobek pojistných částek úrazového pojištění řidiče ve vozidle dle DPPHAV a VPPUPC, asistenční služby STANDARD při poruše i nehodě dle ZPPVOZ (údaje o limitech a rozsahu asistenční služby jsou mj. uvedeny v ZPP VOZ) a možnost zdarma si pojišťit přívěsný vozík s maximální hmotností do 750 kg.
Při sjednání tohoto produktu má klient nárok na zvýhodněné pojistné vybraných doplňkových pojištění.

Typ pojištění:	SPECIÁLPOV	Limit pojistného plnění (škody na zdraví / majetku):	100 mil./100 mil. Kč
Druh použití:	Běžný provoz	Region:	E
Věk provozovatele:	22	Stáří vozidla:	12
Sjednávám Extrabenefit PROFÍ:	ANO		

Na základě sjednání Extrabenefit PROFÍ je pojistníkovi přiznána rozhodná doba o 36 měsíců vyšší oproti skutečné rozhodné době za bezeškodní průběh. Dojde-li během tříletého období od vzniku pojistné smlouvy k pojistné události, pojistník se zavazuje pojistiteli vrátit slevu na pojistném za všechna pojistná období, v nichž byla sleva od počátku pojištění poskytnuta.

Celkový počet pojistných událostí:	0
Celková doba trvání pojištění podle databáze České kanceláře pojistitelů:	25 měs.
Uplatněný bonus/malus podle pojistných podmínek Autopojištění Combi Plus IV ČPP, a.s. VIG:	25 %

Údaje odpovídají databázi ČKP.
Stálá sleva: 3 072 Kč

Roční pojistné: 7 167 Kč

Zdroj: vlastní osobní materiál (2021)

K uzavřené pojistné smlouvě je vydána pojistníkovi zelená karta. Toto osvědčení má mezinárodní platnost v rámci Evropy a dokládá skutečnost, že si pojistník sjednal s pojistitelem povinné ručení (pojistnou smlouvu). Díky této kartě je možné prokázat, že na daném vozidle existuje platné pojištění. Územní platnost této karty je v rámci všech členských států Evropského hospodářského prostoru a pro další státy, které jsou uvedeny v seznamu států v prováděcí vyhlášce Ministerstva financí (Česká kancelář pojistitelů, n.d.).

3.2 Rozsah pojištění

Povinné ručení pojišťuje proti škodám, které jsou způsobeny někomu jinému provozem vozidla uvedeného v pojistné smlouvě. Pojištění se vztahuje na pojištění proti újmám na zdraví a proti věcným škodám a škodám na majetku ostatních. Dále povinné ručení zahrnuje pojištění proti škodám s povahou ušlého zisku. Škoda je hrazena až do výše zvolených limitů (Zákony pro lidi, n.d.).

3.3 Pojistné

Za sjednané pojištění se musí platit pojistné. Tato částka zahrnuje náklady na pojistné plnění, správní náklady a zisk. Pojistné lze uhradit najednou (jednorázově) nebo platit za pravidelná časová (pojistná) období, kterými může být čtvrtletí, pololetí a rok.

Dle Majurníka (2021) výši pojistného ovlivňují faktory jako:

- věk,
- zda-li je auto používáno jinak než pro běžný provoz (tzv. způsob užití vozidla),
- trvalé bydliště či sídlo firmy,
- spoluúčast,
- cena vozidla,
- technické údaje vozidla,
- počet najetých km,
- sjednání jiných druhů pojištění u dané pojišťovny,
- zda-li je držitel vozidla odlišný od pojistníka,
- bonusy (délka pojištění), počet zaviněných škod,
- věrnostní a jiné slevy.

Pokud se pojišťuje vozidlo, které je používáno **ke zvláštnímu použití** (k jinému použití než běžnému), k pojistnému se stanoví přírážka ve výši 50-100 %. Jedná se o například o případ, kdy je vozidlo používáno k provozování taxislužby, pronajímání, přepravě nebezpečných nákladů, autoškole a komerčnímu rozvozu zboží konečnému spotřebiteli (Povinné-ručení, n.d.).

V případě sjednávání výše pojistného lze zohlednit bezeškodní průběh pojištění ve formě slevy na pojistném (**bonus**) a v opačném případě stanovením přírážky k pojistnému (**malus**). Bonus konkrétně znamená slevu 5 % na pojistném za každých 12 měsíců beze

škody. S bonusy lze získat výraznou slevu na pojistném, protože se bonusy sčítají. Malus je označován jako přírážka na pojistném v měsících a jedná se o situaci, kdy dojde k zavinění škody provozem vozidla vlastníka. Údaje o celkové době trvání pojištění (ze kterého se určuje bonus, případě malus) získá pojistitel z databáze České kanceláře pojistitelů (mPojištění, n.d.).

Pojistné lze díky bonusům snížit až o 50-70 % v závislosti na podmínkách každé pojišťovny. Naopak malus odečítá určitý počet měsíců od počtu bonusových měsíců, a to konkrétně o 24 nebo 36 měsíců (Buřinská & Svoboda, 2015).

Pojistníkovi může být přiznáno dokonce o několik měsíců více, než je jeho skutečná doba trvání pojištění. Tento benefit nabízí Česká podnikatelská pojišťovna a v případě, že dojde během tříletého období od vzniku pojistné smlouvy ke škodné události, je povinen pojistník vrátit poskytnutou slevu na pojistném (ČPP, 2021).

Mezi **technické údaje vozidla**, které ovlivňují cenu pojistného, patří typ vozidla, objem motoru, model, stáří vozidla či výkon vozidla.

Přímá likvidace může také určovat cenu pojistného a vztahuje se pouze na nezaviněné nehody. Tento pojem zahrnuje vyřízení škodné události pojišťovnou místo klienta. Pojišťovna tedy zaeviduje pojistnou událost a za klienta zařídí veškerou komunikaci s pojišťovnou viníka. Mimo jiné uhradí náklady na opravu vozidla a vyplatí pojistné plnění (Top-pojištění, n.d.).

Spoluúčast je dohodnuta v pojistné smlouvě a informuje o výši částky, kterou se pojistník podílí s pojistitelem na pojistném plnění v případě pojistné události. Většinou se jedná o vyjádření v procentech nebo částce (5000 Kč nebo 10 000 Kč). V praxi často bývá pravidlem, že se vyšší spoluúčast promítne do ceny pojistného, které je následně nižší (Pojištění, n.d.).

3.4 Pojistné plnění

Nárok na pojistné plnění má poškozený u svého pojistitele a prokazuje ho záznamem o dopravní nehodě. Po oznámení o dopravní nehodě je pojistitel povinen provést šetření škodní události. Pojistné plnění musí pojistitel vyplatit do 15 dnů ode dne skončení šetření, které bylo nutné k zjištění rozsahu pojistného plnění (Zákony pro lidi, n.d.).

V pojistné smlouvě se stanoví limit pojistného plnění na povinném ručení. Jedná se o maximální částku, kterou vyplatí pojišťovna v případě škodné události poškozené

osobě. V pojistné smlouvě se uvádí dvě hodnoty limitů. První částka udává limit pojistného, pokud je provozem vozidla způsobená škoda na zdraví a částka se pak vyplácí zvlášť každé osobě, které byla způsobena škoda na zdraví. Druhý limit je pro případ škody na majetku a pojistné plnění se vyplácí do limitu za všechny škody na majetku dohromady. V zákoně je stanoven minimální limit pojistného plnění a to 35 milionů Kč. V praxi se běžně používají limity 50–200 milionů Kč (Klik pojištění, n.d.).

3.5 Zánik a zrušení pojistné smlouvy

Pojistná smlouva může být podle zákona č. 168/1999 (Zákony pro lidi, n.d.) a NOZ (Podnikatel, n.d.) ukončena několika způsoby:

- uplynutím doby, na kterou bylo sjednáno pojištění,
- výpovědí ke konci pojistného období,
- výpovědí do dvou měsíců od data sjednání pojistné smlouvy (s osmidenní výpovědní lhůtou),
- výpovědí z důvodu změny vlastníka pojištěného vozidla,
- výpovědí z důvodu dočasného odhlášení (nebo trvalého odhlášení) z registru vozidel,
- dohodou,
- výpovědí z důvodu odcizení vozidla,
- výpovědí do 1 měsíce od převodu pojistného kmene,
- výpovědí z důvodu úpravy pojistného pojistitelem.

Pojistná smlouva může také zaniknout, pokud pojistník neplatí pojistné. Pojištění zaniká po několika měsících, kdy byl pojistník upozorněn na nedoplatek pojistného. Mezi jiné možnosti patří zánik pojištění dohodou, která může pramenit z obou stran.

Pokud dojde k výpovědi, měla by výpověď obsahovat důvod výpovědi, údaje o smlouvě, pojistníkovi, pojistiteli a technických údajích o vozidle (Spočítej pojištění, n.d.).

3.6 Povinnosti pojistníka a pojistitele

Pojistitel, jakožto pojišťovna a pojistník (klient) mají určité povinnosti, které musí být dodrženy. Tyto povinnosti popisuje ve svých podmínkách každá pojišťovna.

3.6.1 Povinnosti pojistitele

Důležitými povinnostmi pojistníka podle NOZ (Měšec, n.d.) jsou:

- předat pojistníkovi pojistku,
- vyplatit pojistné plnění ve sjednaném rozsahu, a to do 15 dnů po skončení likvidace pojistné události,
- uskutečnit likvidaci po oznámení události,
- sdělit zájemci veškeré informace o pojistiteli,
- oznámit pojistníkovi údaje o závazku (informace o době platnosti, způsobu zániku pojistné smlouvy, způsobu a době placení pojistného a podmínky).

Mezi další povinnosti lze zařadit:

- předání pojistné smlouvy včetně příloh a pojistných podmínek,
- vydání zelené karty po uzavření pojistné smlouvy s pojistníkem,
- vyhotovit kopii za úplatek (pokud pojistník zažádá o kopii pojistné smlouvy, druhopisu pojistky, zelené karty, potvrzení o době trvání pojištění nebo o škodním průběhu zaniklého pojištění) (ČPP, 2021).

3.6.2 Povinnosti pojistníka, pojištěného

Pojistník podle Stárka a kol. (2005) má především tyto povinnosti. Při sjednávání pojištění je nutné předložit potvrzení o době trvání pojištění a o škodním průběhu z předchozích pojištění. Dále musí včas uhradit každé pojistné za dané pojistné období, umožnit kontrolu dokladů, a oznámit pojistiteli každé zvýšení pojistného nebezpečí.

Povinnosti pojištěného podle zákona o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla č. 168/1999 Sb. jsou:

- oznámit pojistiteli, že došlo ke škodní události a předložit související doklady,
- písemně doložit, že proti němu bylo uplatněno právo na náhradu újmy nebo bylo zahájeno správní či trestní řízení v souvislosti se škodní událostí,
- urychleně doložit údaje pro uplatnění práva poškozeného na pojistné plnění,
- urychleně předložit pojistiteli společný záznam o dopravní nehodě.

3.7 Pojistná událost

V případě, že dojde k pojistné (škodní) události, která je charakterizovaná jako nahodilá událost, při níž byla provozem vozidla způsobena újma (na majetku či zdraví), vyplácí pojišťovna pojistné plnění.

Než k tomu dojde, je potřebné učinit pár kroků k tomu, aby vše proběhlo hladce a co v nejkratším čase. Ihned po dopravní nehodě je vhodné zajistit bezpečnost a poskytnout první pomoc, vyžaduje-li to situace. Důležitým krokem je přivolat policii, která vyhotoví záznam o dopravní nehodě, a to pokud:

- došlo ke zranění,
- k poškození majetku třetích osob,
- škoda na poškozeném vozidle (jakémkoli z nehody) by mohla být vyšší než 100 tisíc Kč,
- některý z účastněných nehody nespolupracuje (např. nechce vyplnit záznam o dopravní nehodě, nechce předložit doklady),
- došlo k poškození či zničení pozemní komunikace (ať už se jedná o příslušenství nebo součást).

Nejlépe a co nejdříve je vhodné vyfotit místo nehody, aby došlo ke zjednodušení následného šetření a vyplnit záznam o dopravní nehodě, který je nutné podepsat oběma stranami. Záznam musí obsahovat údaje o místě nehody, času nehody, informace o účastnících a jejich vozidlech a průběh nehody. V rámci procesu vyřizování škody je velmi důležité nahlásit škodu pojišťovně, a to buď na pojišťovnu, od které požadujeme náhradu, nebo na pojišťovnu, od které požadujeme vyplatit náhradu poškozenému (Čkp, n.d.).

Jestliže poškozený žádá o náhradu na svém pojištěném vozidle, má na výběr, zda-li si nechá vozidlo opravit ve smluvním servisu nebo zažádá o výplatu určené částky. Částka může být uhrazena na základě faktury, výplatou podle rozpočtu nákladů na opravu nebo dojde k výplatě částky v případě, že došlo k totální škodě (v tomto případě je výše stanovena na základě ceny vozidla před škodou). K zaplacení pojistného plnění dochází v české měně a na předem určený účet (Allianz, 2018).

3.8 Výluky z pojištění

Existují situace, které pojišťovny nebudou hradit ze sjednaného povinného ručení. Mezi takové se řadí zákonem stanovené výluky, které nehradí pojistitel a situace, kdy pojistitel vymáhá úhradu škody po viníkovi.

Kazda a Kazdová (2016) ve své knize uvádí zákonem stanové výluky, kdy pojistitel nevyplatí pojistné plnění:

- újma řidiče, která vznikla provozem jeho vozidla,
- škoda, kterou musí pojištěný uhradit osobám, se kterými žil v době škodné události v jedné domácnosti,
- škody, jež vznikly manipulací s nákladem stojícího vozidla,
- škody vzniklé při střetu vozidel ve vlastnictví jedné osoby,
- vzniklé škody při účasti na organizovaném motoristickém závodě či soutěži,
- újmy vzniklé provozem vozidla při teroristické nebo válečné události.

Pojistné podmínky každé pojišťovny stanovují výluky z pojištění, které se vztahují na výplatu pojistného plnění. Mezi situace, kdy má pojistitel právo na úhradu vyplacené částky, podle Stárka a kol. (2005) patří škody vzniklé:

- porušením základních povinností dané provozem na pozemních komunikacích,
- neoprávněným použitím vozidla,
- úmyslným jednáním, kdy osoba věděla, že může škodu způsobit,
- neohlášením dopravní nehody (nebyla splněna ohlašovací povinnost pojištěného podle §8.

Porušením základních povinností týkající se provozu na pozemních komunikacích se rozumí:

- řízení vozidla osobou, která nevlastní příslušný doklad opravňující ho řídit,
- řízení vozidla osobou, která nebyla zdravotně či odborně způsobilá k řízení vozidla, ale také řízení vozidla osobou se zákazem řízení,
- provoz vozidla, které svým technickým stavem a konstrukcí nebylo způsobilé na pozemní komunikace a neodpovídalo bezpečnostním požadavkům (Stárek a kol., 2005).

4 Havarijní pojištění

Havarijní pojištění se narozdíl od povinného ručení řadí mezi pojištění dobrovolná, protože není dáno zákonem. Havarijní pojištění patří mezi pojištění škodová a vyrovnává tak úbytek majetku, který vznikl pojistnou událostí. Předmětem pojištění jsou vozidla, na která se sjednává pojistná smlouva. Pojištěné vozidlo, které je uvedeno ve smlouvě musí disponovat platným technickým průkazem a státní poznávací značkou (ČPP, 2021).

4.1 Rozsah krytí škod

Cílem havarijního pojištění je krytí škody na poškozeném vozidle včetně jeho výbavy, které vznikly působením pojistných nebezpečí či je škoda způsobená vlastníkem vozidla (ePojištění, n.d.).

Havarijní pojištění bývá sjednáváno současně s pojištěním ostatních rizik, a to v různých balíčcích či je lze pojistit samostatně. Jedním takovým univerzálním balíčkem je pojištění All risk, které pokrývá pojištění proti všem pojistným nebezpečím, která lze u pojišťovny pojistit (Top-pojištění, n.d.).

Pojistná nebezpečí, která mohou být součástí pojistné smlouvy, popisuje Hradec (2015) následovně:

- havárie – zahrnuje poškození či zničení stojícího nebo jedoucího vozidla. Může se jednat o střet, pád, náraz, ponoření vozidla,
- odcizení – krádež, loupež, odcizení a neoprávněné užívání pojištěného vozidla,
- živelné události – zjednodušeně se jedná o působení přírodních sil jako je požár, výbuch, úder blesku, pád stromů a jiných předmětů, krupobití, povodeň, záplava, také účinky chemických látek,
- vandalismus – úmyslné jednání třetí osoby, které způsobí poškození či zničení vozidla.

Mezi další pojistná nebezpečí, která může být vhodné připojistit, lze zařadit střet se zvěří a poškození zvěří, asistenční služby, pojištění GAP, pojištění skel, úrazové pojištění, pojištění právní ochrany, pojištění zavazadel a pojištění zapůjčení náhradního vozidla (Povinné ručení, n.d.).

Každá pojišťovna ve svých pojistných podmínkách přesně definuje pojistná rizika.

4.2 Pojistné

Pojistné je platba za sjednané havarijní pojištění a lze ho též platit v pravidelných obdobích (měsíčně, čtvrtletně, půlročně či ročně).

Výše pojistného se odvíjí od různých faktorů, a to od:

- rozsahu pojištění – výše závisí na tom, kolik pojistných rizik chce klient pojistit,
- územní rozsahu – zda-li bude havarijní pojištění poskytovat pojistná plnění, která se stala na území České republiky, nebo i na škody vzniklé v zahraničí,
- spoluúčasti – čím vyšší spoluúčast klienta, tím vyšší sleva na celkovém pojistném,
- druhu, ceně, staří a značce vozidla,
- účelu použití vozidla – jako u povinného ručení, tak i zde hraje roli, zda-li je vozidlo používáno k běžnému účelu či zvláštnímu,
- slev, díky kterým bude pojistné levnější – zahrnuje zabezpečení vozidla, bonus a splátky pojistného (Srovnátor, n.d.).

Cena havarijního pojištění bývá mnohdy vysoká, a proto mohou určité tipy zajistit úsporu na celkovém havarijním pojištění. Mezi takové patří sjednávání si havarijního pojištění pouze online, protože při takovém sjednání pojištění nabízí společnosti slevu na pojistném. Je doporučováno, aby se uzavírala pojistka na starší osobu, která by mohla mít výhodnější sazby na pojištění. Nejvýhodnější je vždy sjednávat havarijní pojištění spolu s povinným ručením, a dokonce lze získat i množstevní slevu, za to že má klient u jedné pojišťovny sjednáno více pojistných produktů (např. životní pojištění, penzijní připojištění, pojištění majetku apod.). Pokud nastane pojistná událost s menšími škody na vozidle, je lepší je uhradit ze svého a nenahlašovat je, protože každá pojistná událost navyšuje cenu pojistky (Karásek, 2018).

4.3 Bonus a malus

Během sjednávání pojištění se bere v potaz bezeškodní průběh provozovatele vozidla a díky tomu se určí výše bonusu, která se řídí rozhodnou dobou. Rozhodnou dobou se rozumí doba trvání pojištění, která se zkracuje v případě, že nastane rozhodná událost související s výplatou pojistného plnění. Definice rozhodné události uvádí pojistné podmínky (ČPP, 2021). Následující tabulka zobrazuje stupnici bonusů dle rozhodné doby.

Tab. č. 2: Stupnice bonusů

Stupeň bonusu	Rozhodná doba	Bonus (sleva na pojistném)
B 10	120 měsíců a více	50 %
B 9	108–119 měsíců	45 %
B 8	96–107 měsíců	40 %
B 7	84–95 měsíců	35 %
B 6	72–83 měsíců	30 %
B 5	60–71 měsíců	25 %
B 4	48–59 měsíců	20 %
B 3	36–47 měsíců	15 %
B 2	24–35 měsíců	10 %
B 1	12–23 měsíců	5 %
Pojistné základní (beze slevy)	0–11 měsíců	0 %

Zdroj: ČPP, 2021

Zpracovala: Miriam Švarcová, 2021

Sleva na pojistném, která je vyjádřena procentem z pojistného se tedy promítá i do havarijního pojištění. V opačném případě se z předepsaného pojistného odečte z bonusu až 36 měsíců za každou pojistnou událost. Pokud by došlo k situaci, že součet záporných měsíců převyší počet měsíců s bonusem, bude nutné navýšit pojistné o malus. Vždy je však rozhodující pojistník a ne vozidlo, což znamená, že nasbírané bonusy lze převést na jiné vozidlo ve vlastnictví pojistníka. Není tedy možné, aby kupec daného auta získal bonusy původního majitele (Vyber pojištění, n.d.).

4.4 Pojistné plnění

Za vzniklou škodu je vyplaceno pojistné plnění v rozsahu, který je stanoven v pojistné smlouvě. Výplata plnění je však omezena horní hranicí pojistného plnění a může být určena buď pojistnou částkou (která je rovna obvyklé ceně vozidla) nebo limitem pojistného plnění. Výši pojistné částky a limitu si stanovuje sám pojistník ve smlouvě (Generali Česká, 2021).

Pojistným plněním podle Vyber pojištění (n.d.) se rozumí:

- částka odpovídající obvyklé ceně vozidla snižená o hodnotu použitelných zbytků vozidla (v případě úplné škody),
- náklady na opravu po předložení faktury za opravu (v případě poškození vozidla),
- pojistná hodnota (v případě odcizení vozidla včetně výbavy).

4.5 Spoluúčast

I u havarijního pojištění je nutné sjednat spoluúčast pojistníka, která stanovuje podílení se na náhradě škody. Spoluúčast je možné si zvolit, a to z několika procent, u kterých je zároveň stanovena minimální spoluúčast v korunách. Procenta odečtená z pojistného jsou ve výši 5, 10, 15 a 20 % s úhradou škody ve výši minimální částky 5–20 tisíc Kč (Top-Pojištění, n.d.).

4.6 Povinnosti účastníků pojištění

Pojišťovna, pojistník, ale i řidič pojištěného vozidla musí dodržet povinnosti, které jsou stanoveny v pojistných podmínkách.

Povinnosti pojistníka podle ČPP (2021) zahrnují:

- předání pojistné smlouvy se všemi přílohami a pojistnými podmínkami,
- vydání pojistníkovi potvrzení o době trvání pojištění a jeho škodním průběhu,
- vyhotovení druhopisu pojistky, zažádá-li o to pojistník,
- zahájení šetření ohledně škodní události a projednat jeho výsledky s pojistníkem.

Pojistník, pojištěný a řidič vozidla podle ČPP (2021) mají tyto povinnosti:

- platit pojistné,
- umožnit pojistiteli přezkoumat pojistné riziko, které zahrnuje prohlídku předmětu pojištění a prověření zabezpečovacího zařízení,
- chovat se tak, aby nedocházelo k pojistné události,
- oznámit nalezení odcizeného předmětu pojištění.

Mezi další povinnosti, které uvádí ČSOB pojišťovna (2021) lze zařadit:

- oznámit dopravní nehodu policii a pojistiteli a informovat je o výsledku šetření,
- nahlásit škodnou událost, která nastala v zahraničí,
- dbát na pojištěné vozidlo a neponechat jej bez dozoru, dokud není uzamčeno,

- dávat pozor a neponechat náhradní klíče ve vozidle.

4.7 Vznik a zánik pojistné smlouvy

Ke vzniku havarijního pojištění dochází v případě uzavření pojistné smlouvy o havarijním pojištění nebo je havarijní pojištění součástí smlouvy o povinném ručení. I zde je vyžadována písemná forma, a to dokonce i u smluv kratšího trvání (ČPP, 2021).

V pojistné smlouvě může být uvedeno, že je nutné učinit vstupní prohlídku vozidla. Způsob provedení prohlídky je dán smlouvou a provádí ji technik společnosti Global Expert, nebo sám pojistník pořídí a odešle fotografie vozidla (Kooprativa, n.d.).

K zániku pojištění může dojít několika způsoby (jako tomu je u povinného ručení) a pojišťovny je uvádí ve svých pojistných podmínkách. Mezi způsoby zániku pojištění dle Top-Pojištění (n.d.) patří:

- výpověď ke konci pojistného období,
- výpověď do 2 měsíců od uzavření smlouvy,
- uplynutí doby pojištění, pokud bylo sjednáno na dobu určitou,
- dohoda mezi pojistníkem a pojistitelem,
- výpověď do 3 měsíců, pokud dojde k oznámení pojistné události,
- vyřazení vozidla z evidence,
- změna pojistného nebo vlastníka,
- nezaplacení pojistného.

5 Doplnková připojištění

Doplnková připojištění se sjednávají k povinnému nebo havarijnímu pojištění a jedná se o krytí dalších rizik, která jsou obsažena též v pojistné smlouvě. Toto krytí rizik uvádí například Česká asociace pojišťoven (n.d.) následovně:

- pojištění čelního skla nebo všech skel,
- úrazové pojištění (tzv. pojištění sedadel),
- pojištění zavazadel,
- připojištění asistenčních služeb,
- pojištění úhrady nákladů na pronájem náhradního vozidla,
- pojištění pro případ živelní události.

Skla si lze pojistit proti poškození. Lze si pojistit čelní sklo, boční skla, zadní skla, prosklené střechy nebo střešního okna sloužící k výhledu z vozidla. U toho připojištění bývá limit plnění (Kárný, 2021).

Úrazové pojištění (též známé jako pojištění sedadel) pojišťuje řidiče nebo posádku celého vozidla. V rámci toho pojištění se vyplácí pojistné plnění, pokud dojde ke smrti nebo invaliditě v důsledku úrazu při dopravní nehodě. Rozsah tohoto pojištění také hradí náklady spojené s hospitalizací v nemocnici a rekonvalescencí (iPojištění, n.d.).

V rámci **pojištění zavazadel** se pojišťují zavazadla a věci osobní potřeby, které jsou přepravované ve vozidle z pojistné smlouvy nebo v uzamčeném střešním boxu. Je nutné, aby byl box upevněný a opatřený zámkem. Pojištění se vztahuje na poškození zavazadel a to, pokud došlo k havárii, živelní události, vandalismu nebo odcizení. Dále jsou každou pojišťovnou vymezeny výluky z pojištění, které určují věci, na něž se pojištění nevztahuje (oPojištění, 2016).

Asistence (základní či rozšířená) přináší opravu vozidla na místě, odtah, odvoz posádky poškozeného vozidla a poskytování informací. Dále může asistence obsahovat opravu vozidla na místě události, odtah do nejbližšího servisu, poskytnutí náhradního vozu, ubytování a přepravu, likvidaci vraku vozidla, dodání nebo výměnu paliva a jiné (ePojištění, n.d.).

Pojištění **přírodních událostí** se vztahuje na škody vzniklé v důsledku působení živelných rizik. Tento typ připojištění hradí škody na vozidle vzniklé povodní, záplavou, vichřicí, zemětřesením, úderem blesku, požárem, krupobitím a podobně (Andy, 2019).

Mezi další připojištění, která uvádí Nejedlá (2016), lze zařadit:

- pojištění odcizení,
- poškození vozidla zvěří nebo zvířetem,
- pojištění pracovní neschopnosti a hospitalizace,
- pojištění přímé likvidace,
- pojištění pokut,
- pojištění poruchy autodílů.

Pojištění proti **poškození zvířetem** hradí následné škody způsobené domácím či divokým zvířetem (například střet se zvěří, prokousaná elektroinstalace) (Povinné-ručení, n.d.).

Za **krádež** se označuje odcizení vozidla či jeho části (výbavy). V případě takové události se hradí jak samotná krádež, tak za jeho poškození v důsledku odcizení nebo pokusu o krádež (ChytrýHonza, 2018).

Dalšími připojištěními, která lze sjednat, jsou:

- pojištění pneumatik,
- vandalismus,
- GAP.

Pro případ vzniku škody úmyslným jednáním třetí osoby na pojištěném vozidle lze sjednat krytí rizik v případě **vandalismu**. (Vejevoda, 2017). Většinou se jedná o situaci, kdy je auto zaparkované a viníka není možné dohledat. Mezi nejčastější akty, které jsou následně hrazeny patří poškození laku, oken, karoserie, posprejování, ale také vypuštění pneumatik, jejich proříznutí nebo poničení a krádež dílů (stěrače, boční zrcátko ad.) (ePojištění, n.d.).

Pojištěním pneumatik se rozumí náhrada v podobě opravy nebo získání nové pneumatiky, pokud dojde k jejímu píchnutí nebo proražení. I zde se stanovuje limit, do kterého pojišťovna uhradí pojistné plnění (TopSrovnání, 2017).

Doplatek na nové (GAP) si lze sjednat v případě, že je předmětem smlouvy nové vozidlo. Princip tohoto pojištění spočívá v uchování ceny pojištěného vozidla na stejné výši po dobu 3 let. Výplata probíhá v situaci, kdy dojde k totálnímu poškození vozidla či krádeži. Úhrada pojistného plnění je posléze na základě pojistné částky, která bývá stanovena na základě faktury za nákup vozidla (ePojištění, n.d.).

Pojištění je tak možné sjednat v různých balíčcích, či si samostatně určit, co vše má být pojištěno a cena se tak navyšuje o každé další riziko, které bude pojištěním kryto.

6 Trh s pojištěním motorových vozidel v České republice

Na pojistném trhu v České republice existuje 13 pojišťoven nabízejících povinné ručení:

- Allianz pojišťovna,
- AXA pojišťovna (člen skupiny UNIQA Insurance Group),
- Česká podnikatelská pojišťovna,
- ČSOB pojišťovna,
- Direct pojišťovna,
- Generali Česká pojišťovna,
- Hasičská vzájemná pojišťovna,
- Kooperativa pojišťovna,
- Pojišťovna VZP,
- První klubová pojišťovna (Pillow),
- Slavia pojišťovna,
- Uniqa pojišťovna,
- Wüstenrot pojišťovna (Porovnej24, 2021).

Tyto pojišťovny mohou nabízet i havarijní pojištění, které může být sjednáno samostatně, nebo v rámci pojištění All risks. Mnoho pojišťoven má ve svém portfoliu takzvané balíčky nebo varianty povinného ručení, které kombinují povinné ručení spolu s krytím proti několika daným rizikům.

Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla i havarijní pojištění se dá tedy rozšířit o další doplňková pojištění. U povinného ručení to může být krytí proti střetu se zvěří, přírodní události, krádeži vozidla, vandalismu, ale také pojištění skel, právní asistence, zavazadel a mnoho dalšího. U havarijního pojištění to je například úrazové pojištění, pojištění zavazadel, GAP pojištění, či zapůjčení náhradního vozidla (Porovnej24, 2021).

Pillow pojišťovna pojišťuje automobily podle požadavků pojistníka, což znamená, že nenabízí speciální navržené balíčky pojišťovnou. Pillow přišla na trh s takzvanými polštáři, díky kterým si lze libovolně vybrat situace, které budou kryté v rámci jediné smlouvy. Ve výsledku se může jednat o kombinaci povinného ručení, havarijního

pojištění a dalších doplňkových přípojištění a je zcela na klientovi, které situaci si pojistí (MyPillow, n.d.).

Cena pojistného u dané pojišťovny závisí na několika faktorech a pojišťovny berou v úvahu především technické parametry vozidla, místo bydliště, věk, bonusy a míru nehodovosti v kraji bydliště majitele vozu (Srovnejto, n.d.).

Pojišťovna Pillow, Allianz, Uniqa patří mezi ty, které zohledňují roční nájezd vozidla a cena pojištění tak odpovídá vybranému rozsahu kilometrů, které pojistník najede za rok. V případě menšího nájezdu se peníze vrací a v opačném případě se doplácí. Taková možnost se vyplatí především těm, kteří vozidlo využívají příležitostně. Allianz pracuje s pásmy nájezdu, pro které jsou stanoveny ceny a pokud dojde k překročení horní hranice, tak se cena pojištění zvýší. U pojišťovny Pillow se počítá s každým najetým kilometrem, což znamená že se částka pojistného stanoví odečtením neprojetých kilometrů a u doplatku se počítá s projetými kilometry. Zároveň je stanoven minimální a maximální nájezd, při kterých se peníze nevrací a nedoplácí. Uniqa zavedla sledovací hardware, pomocí něhož se následně zohledňují najeté kilometry a sleduje se také druh komunikace, po kterých se jezdilo. Pomocí tohoto zařízení lze ušetřit 5–25 % z ceny pojistného (Kašparová, 2020).

Povinné ručení lze ovlivnit také zvolenými limity, které souvisí se škodou na zdraví a majetku. Nejnižší zákonný limit je 35 mil. Kč, avšak pojišťovny přichází na trh s mnohem vyššími limity. V základním balíčcích se jedná zpravidla o limity v rozmezí 35–70 mil. Kč a v premium variantách se mohou limity vyšplhat až na 300 mil. Kč (u pojišťovny Generali Česká) (Porovnej24, 2021).

Pojišťovny zohledňují u povinného ručení slevu a přírážku na pojistném. Výše slevy a přírážky vychází z rozhodné doby při které došlo či nedošlo k pojistné události.

Pojistník může díky bonusům získat slevu maximálně 60 %. Uniqa dokonce uznává bonus až do výše 67 % a to, pokud má pojistník uzavřenou smlouvu na povinné ručení nebo havarijní pojištění typu AUTO GO (Uniqa, n.d.).

Česká podnikatelská pojišťovna svým zákazníkům poskytuje také 15% slevu na povinném ručení v rámci sjednání Extrabenefit PROFI, pokud řidič nezpůsobí po 3 roky nehodu (ČPP, n.d.).

U havarijního pojištění se také zohledňují vzniklé bonusy za bezeškodní průběh (Top-pojištění, n.d.).

Na druhou stranu se za každou událost, kdy pojišťovna vyplácí pojistné plnění, rozhodná doba zpravidla zkracuje o 24–36 měsíců (Klik, n.d.).

Mezi mírnější pojišťovny, které odečítají 24 měsíců z bonusu patří Kooperativa, Generali, Allianz, AXA, ČPP a Wüstenrot a poté jsou zde pojišťovny ČSOB, Hasičská, Slavia a Uniqa, které odečtou za každou rozhodnou událost 36 měsíců (Srovnávač24, n.d.).

System malus spočívá v úpravě pojistného, a to zvýšením pojistného o přírůžku, pokud došlo k pojistné události. Procentní přírůžka k základnímu pojistnému může být různá a pohybuje se v rozmezí 100–200 %. Konkrétněji u pojišťoven Uniqa a ČSOB zvyšuje pojistné pouze o 100 %, avšak například u pojišťovny ČPP to je 150 % a u Direct pojišťovny dokonce 200 % (mPojištění, n.d.; Uniqa, n.d.).

7 Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření proběhlo online formou, která spočívala v umístění dotazníku na internetové stránce Facebook a rozesláním dotazníku přes e-mail. Důvodem zveřejnění dotazníku prostřednictvím internetu a e-mailu byla epidemická situace ohledně COVID-19 a především nižší časová náročnost.

Cílem dotazníkového šetření bylo získat přehled o současné situaci týkající se pojištění motorových vozidel v ČR. Především posoudit, s jakými pojišťovnami jsou nejvíce uzavírány smlouvy, jaká je průměrná výše předepsaného pojistného a také, co vše mají respondenti v rámci smlouvy pojištěno.

Dotazníkové šetření bylo zaměřené především na osoby starší 18 let s řídičským oprávněním, které by potencionálně mohli vlastnit motorové vozidlo.

7.1 Zpracování a vyhodnocení dotazníkového šetření

Za pomoci Google formuláře byl vytvořen dotazník, který byl poté zveřejněn na sociální síti Facebook a následně také rozeslán prostřednictvím e-mailu. Dotazníkové šetření probíhalo od 11. 2. 2022 do 20. 3. 2022 a během této doby byly nashromážděny odpovědi od 220 respondentů.

Dotazník byl rozčleněn na 3 části a obsahoval celkem 13 anonymních otázek. V první části jsou otázky, které se zaměřují na informace o respondentovi (jeho věk, nejvyšší dosažené vzdělání, sociální statut a čisté měsíční příjmy) a zda vlastní vozidlo, na které má sjednané povinné ručení (popř. havarijní).

Druhá část je sestavena z otázek zaměřených na základní informace o povinném ručení a havarijním pojištění. Nejdříve je položena otázka, zda li vlastní vozidlo, na které platí pojištění a o jaký druh vozidla se jedná. Pomocí otevřené otázky se zjišťuje, u jaké společnosti mají respondenti sjednané pojištění a jaká je výše jejich povinného ručení a popř. zdali mají sjednané i havarijní pojištění.

Poslední část obsahuje otázky, které se ptají na konkrétní informace ohledně pojištění respondentů. Zahrnují otázky týkající se pojistné smlouvy a kritérií při výběru společnosti. Poslední otázka zjišťuje, zdali už respondent přecházel k jiné pojišťovně.

Po ukončení sběru dat následovalo zpracování výsledků pomocí tabulkového procesoru Excel.

Otázka č. 1: Jaká je Vaše věková kategorie?

První otázka směřovala na věkové zastoupení respondentů. Největší věkovou skupinu tvoří respondenti ve věku 18-26 let, a to pravděpodobně z důvodu většího přístupu k internetu. Na druhém místě je shromážděno 22 odpovědí od respondentů ve věku 27-35 let. V podstatě stejně početná je věková kategorie respondentů ve věku 36-45 let a 46-62 let a obě skupiny představují zhruba 9% podíl. Poslední věková kategorie byla zvolena pouze 4 respondenty, kteří byli ve věku 63 let a více.

Obr. č. 2: Jaká je Vaše věková kategorie?

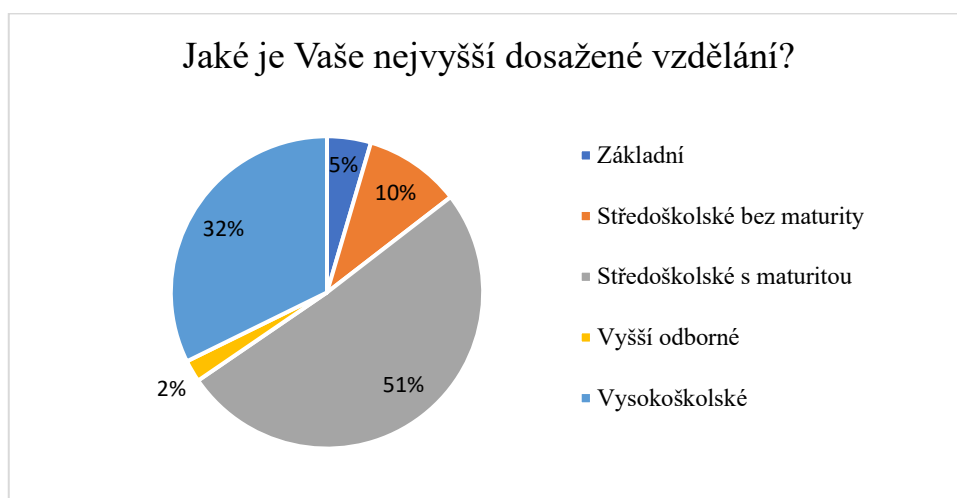

Zdroj: vlastní zpracování, 2022

Otázka č. 2: Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

K otázce ohledně vzdělání se nejvíce vyjádřilo obyvatel se středoškolským vzděláním dokončeným maturitou, kteří se svými 112 odpověďmi představují 51% podíl. Druhou nejpočetnější skupinou z hlediska dosaženého vzdělání je obyvatelstvo s vysokoškolským vzděláním. Tuto možnost zvolilo 71 respondentů z počtu 220, což představuje 32 %. Odpověď středoškolského vzdělání vybralo 22 respondentů a základní vzdělání mělo 10 respondentů. Nejméně zastoupená je skupina 5 respondentů s vyšším odborným vzděláním.

Obr. č. 3: Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Zdroj: vlastní zpracování, 2022

Výsledky lze propojit s věkovou kategorií, pomocí které lze vyčíst, že respondenti ve věku 18-26 let a 27-35 let mají ukončené středoškolské vzdělání s maturitou a vysokoškolské vzdělání. U věkové kategorie 35-45 let je poměrně stejné zastoupení středoškolského vzdělání s maturitou a vysokoškolského vzdělání. Respondenti ve věku 46-62 let mají většinou středoškolské vzdělání s maturitou a poslední věková kategorie má středoškolské vzdělání.

Tab. č. 3: Počet respondentů dle nejvyššího vzdělání a věkové kategorie

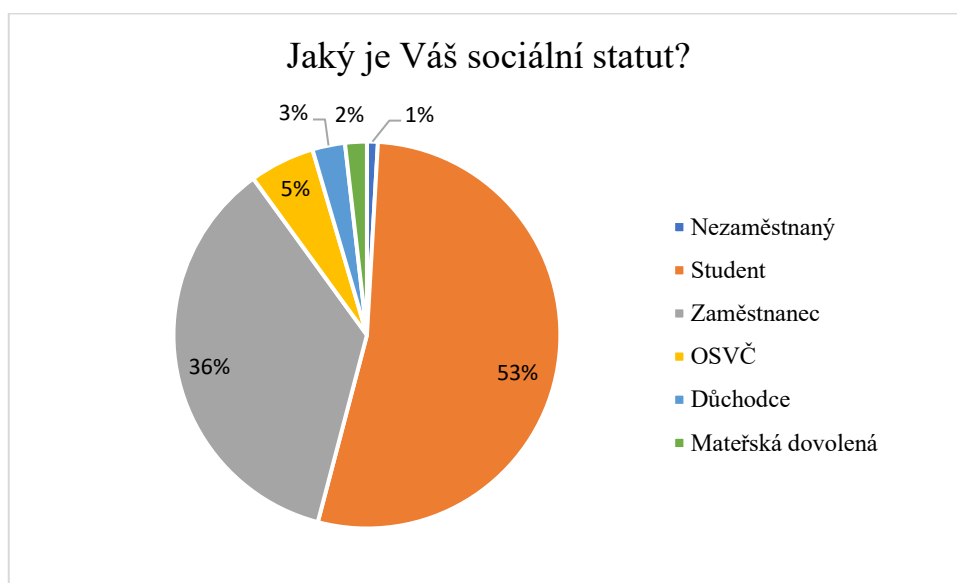
Nejvyšší dosažené vzdělání	Věková kategorie (v letech)				
	18-26	27-35	35-45	46-62	63 a více
Základní	9	0	1	0	0
Středoškolské bez maturity	12	1	3	4	2
Středoškolské s maturitou	83	6	8	13	2
Vyšší odborné	1	1	2	1	0
Vysokoškolské	47	14	7	3	0

Zdroj: vlastní zpracování, 2022

Otázka č. 3: Jaký je Váš sociální statut?

Následující otázka rozděluje respondenty podle sociálního zařazení. Největší zastoupení z hlediska sociálního statutu tvoří skupina studentů a tuto odpověď zvolilo 117 respondentů. Dále zde převažuje 36% podíl zaměstnanců, kteří jsou zastoupeni v počtu 79. Na obrázku lze vidět, že 12 respondentů zvolilo možnost, že se jedná o OSVČ. Pouze 3 % odpovědí, tedy 6 respondentů patří do kategorie důchodci a podobná situace nastala u 4 respondentů na mateřské dovolené se svým 2% podílem a 2 jedinci zvolili možnost nezaměstnaný.

Obr. č. 4: Jaký je Váš sociální statut?

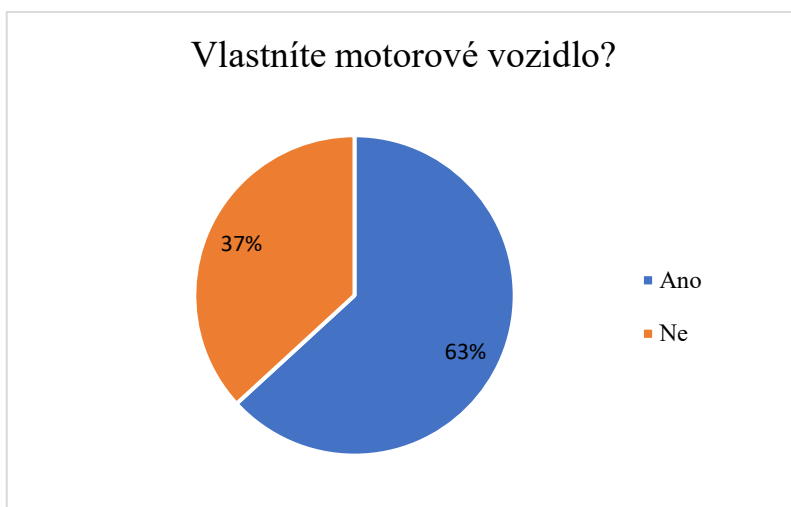

Zdroj: vlastní zpracování, 2022

Otázka č. 4: Vlastníte motorové vozidlo?

Na tuto otázku existovala pouze odpověď ano nebo ne. Pokud respondent odpověděl, že motorové vozidlo nevlastní, dotazník pro něj v této fázi končí. Z celkových 220 dotazovaných uvedlo 139 respondentů, že vlastní motorové vozidlo a mohli tak pokračovat v následujících otázkách. To znamená, že zbylé otázky budou okomentovány na základě odpovědí od těchto 139 respondentů.

Obr. č. 5: Vlastníte motorové vozidlo?

Zdroj: vlastní zpracování, 2022

Otázka č. 5: Na jaký druh vozidla máte sjednané pojištění (povinné ručení, popř. i havarijní)?

Otázka č. 5 směřovala na zjištění, jaký typ vozidla respondent vlastní a má na něj sjednané pojištění. Respondenti si mohli libovolně zvolit ze třech nabízených možností a mohli dokonce označit všechny. Díky tomuto mohly vzniknout různé kombinace. Následující tabulka ukazuje, že mezi nejčastější variantu související s pojištěním patřilo pouze vlastnění osobního automobilu, kterou označilo 119 respondentů, což je v přepočtu zhruba 86 %. Necelých 10 % respondentů, což je 13 respondentů, má sjednané pojištění na osobní automobil současně s pojištěním na jiný typ vozidla. Obecně lze však říct, že 137 respondentů vlastní alespoň osobní automobil.

Tab. č. 4: Na jaký druh vozidla máte sjednané pojištění (povinné ručení, popř. i havarijní)?

Druh vozidla	Varianta						Počet odpovědí
Osobní automobil	x			x	x	x	137
Vozidlo určené k podnikání		x		x		x	6
Jiné (např. motocykl, čtyřkolka apod.)			x		x	x	15
Počet odpovědí	119	1	1	4	13	1	

Zdroj: vlastní zpracování, 2022

Otázka č. 6: Máte sjednané i havarijní pojištění na Vašem vozidle?

Tato otázka zjišťovala informace o sjednaném havarijním pojištěním. Převážná většina respondentů nemá sjednané ke svému povinnému ručení na vozidle havarijní pojištění. Výsledek by mohl poukazovat na skutečnost, že se těmto 76 respondentům pravděpodobně nevyplatí sjednat havarijní pojištění a to například z důvodu staršího vozidla, nebo vyšší ceny pojistného. Na druhé straně 63 respondentů má u své pojišťovny sjednané i havarijní pojištění.

Obr. č. 6: Máte sjednané i havarijní pojištění na Vašem vozidle?

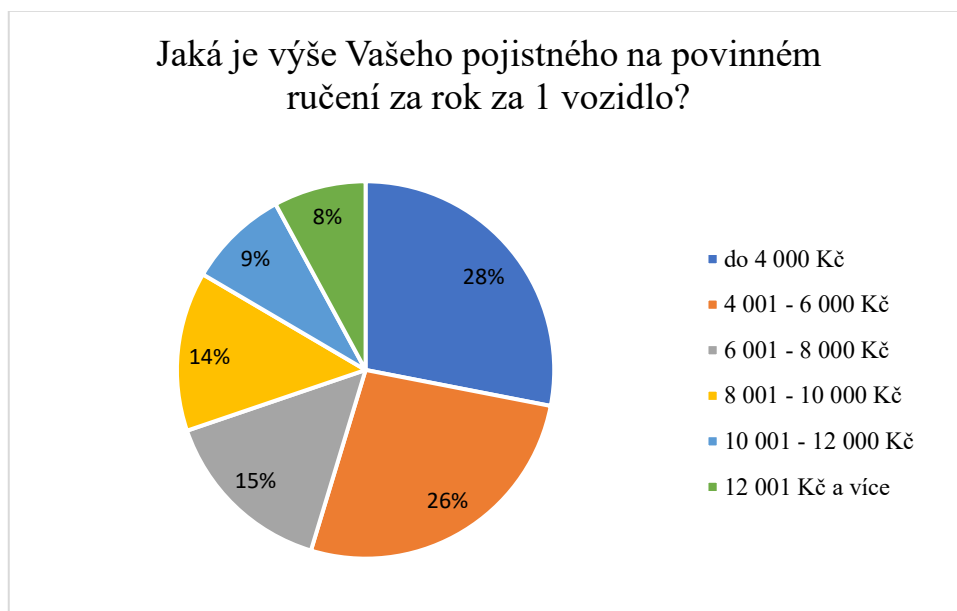

Zdroj: vlastní zpracování, 2022

Otázka č. 7: Jaká je výše Vašeho pojistného na povinném ručení za rok na 1 vozidlo?

Tato otázka se zabývá výší pojistného na povinném ručení za jedno vozidlo za rok. Největší skupinu tvoří 39 respondentů, jejichž výše pojistného nepřekračuje 4 tisíce Kč a hned druhou nejpočetnější skupinku tvoří 37 respondentů, kteří platí v rozmezí 4-6 tisíc Kč. Bylo tedy zjištěno, že minimálně polovina respondentů neplatí na povinném ručení více než 6 tisíc Kč. Mezi další poměrně stejné podíly patří konkrétně 21 respondentů s pojistným ve výši 6-8 tisíci Kč a dalších 19 respondentů s pojistným v částce mezi 8-10 tisíci Kč. Z celkových 139 respondentů pouze 9 % uvedlo, že jejich roční pojistné přesahuje 10 tisíc Kč a dalších 8 % uvedlo, že platí více než 12 tisíc Kč.

Obr. č. 7: Jaká je výše Vašeho pojistného na povinném ručení za rok na 1 vozidlo?

Zdroj: vlastní zpracování, 2022

Díky následující tabulce č. 5, která zobrazuje věkovou kategorii, lze také ověřit, zda-li má věk vliv na cenu pojistného. U věkové kategorie 18-26 let mají respondenti výši pojistného převážně do částky 10 tisíc Kč. Ve věkové kategorii 27-35 let platí nejvíce respondentů na pojistném za povinné ručení do 4 tisíc Kč. U třetí věkové kategorie, 36-45 let se rozmezí pojistného povinného ručení pohybuje do 8 tisíc Kč a podobná situace nastává u další věkové kategorie 46-62 let. Respondenti ve věku 63 let a více neplatí na pojistném více než 6 tisíc Kč.

Tab. č. 5: Počet respondentů dle jejich věkové kategorie a výše pojistného

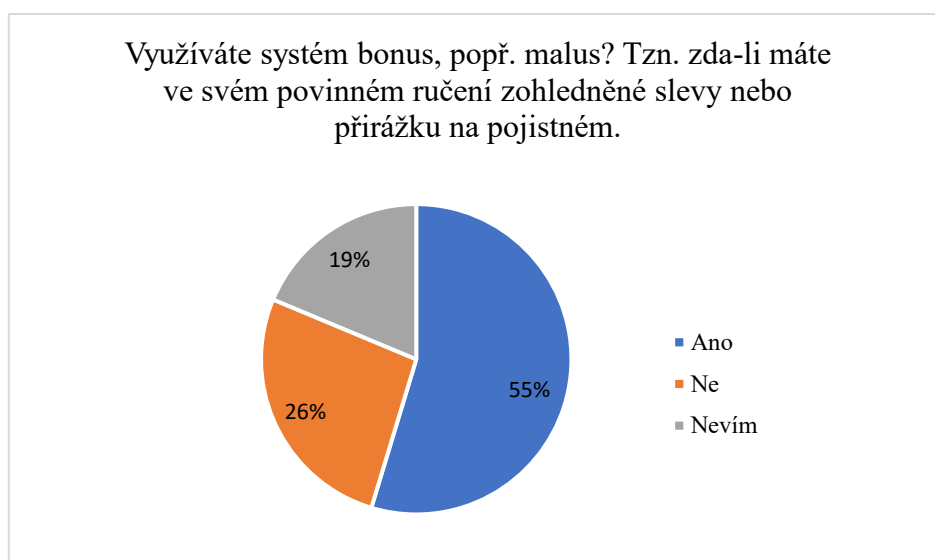
Věková kategorie	Výše pojistného na povinném ručení za rok za 1 vozidlo						Celkový součet
	do 4 000 Kč	4 001 - 6 000 Kč	6 001 - 8 000 Kč	8 001 - 10 000 Kč	10 001 - 12 000 Kč	12 001 Kč a více	
18–26 let	16	23	12	15	7	7	80
27–35 let	8	2	1	2	1	2	16
36–45 let	7	5	5			2	19
46–62 let	6	6	3	2	2	1	20
63 let a více	2	1					3
Celkový součet	39	37	21	19	10	12	138

Zdroj: vlastní zpracování, 2022

Otázka č. 8: Využíváte systému bonus, popř. malus? Tzn. zda-li máte ve svém povinném ručení zohledněné slevy nebo přírážku na pojistném.

Na tuto otázku byly 3 možné odpovědi, které měly za úkol zjistit, zda-li má respondent zohledněné bonusy či malusy ve svém pojistném na povinném ručení. Minimálně 76 respondentů ze 139 pravděpodobně zná pojem bonus/malus a mají přehled o své výši slev/přirážek na svém pojistném.

Obr. č. 8: Využíváte systému bonus, popř. malus? Tzn. zda-li máte ve svém povinném ručení zohledněné slevy nebo přírážku na pojistném.

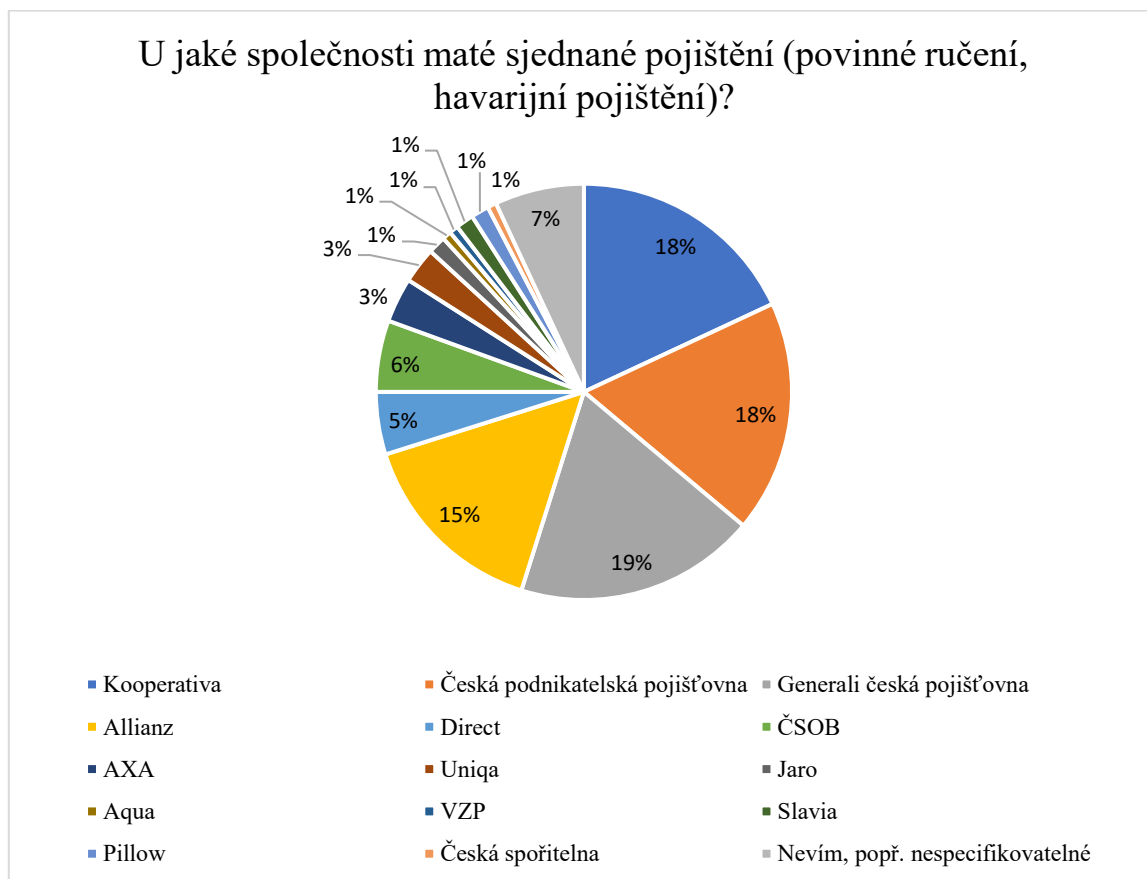

Zdroj: vlastní zpracování, 2022

Otázka č. 9: Od jaké společnosti máte sjednané pojištění (povinné ručení, havarijní pojištění)?

Otevřená otázka ohledně pojištění se snažila zjistit, s jakou pojišťovnou má respondent uzavřené pojištění na své vozidlo, ať už se jedná o povinné ručení nebo havarijní pojištění. Nejvíce respondentů své pojištění sjednává u pojišťovny Generali Česká pojišťovna. Z celkového počtu 139 respondentů, jich 26 odpovědělo, že mají své smlouvy ohledně pojištění vozidel u České podnikatelské pojišťovny a dalších 26 respondentů u pojišťovny Kooperativy. Z obrázku č. 9 je tedy zřejmé, že mezi tři nejoblíbenější pojišťovny patří právě Generali Česká pojišťovna, Česká podnikatelská pojišťovna a Kooperativa. Dále bylo zjištěno, že i Allianz pojišťovna patří mezi velmi oblíbené společnosti. Zbývající respondenti uváděli různé pojišťovny, které se tak často neobjevovaly v odpovědích a nepředstavují tak významný podíl. Mimo jiné 7 respondentů nedokázalo specifikovat název své pojišťovny, popř. byly odpovědi nepoužitelné.

Obr. č. 9: Od jaké společnosti máte sjednané pojištění (povinné ručení, havarijní pojištění)?

Zdroj: vlastní zpracování, 2022

Otázka č. 10: Co vše máte v rámci smlouvy pojištěné (mimo základního pojištění v případě újmy na zdraví a majetku)?

Tato otázka zahrnovala předem zvolené možnosti, které mohl respondent označit dle svého uvážení v závislosti na tom, co jeho povinné ručení obsahuje za doplňkové připojištění. Pokud jeho pojištění z odpovědnosti provozu vozidla neobsahuje jiná další pojištění, otázku nevyplňuje a přeskočí ji. Pojištění skel je velmi rozšířené doplňkové pojištění, a to až u 86 respondentů z celkového počtu 139. O něco méně oblíbené je pojištění pro případ poškození zvířetem, které má sjednané 52 % všech respondentů. Z tabulky lze vidět, že ve 40 % případech je součástí produktu povinného ručení také pojištění asistenčních služeb a živelní pojištění. Pojištění all risks však respondenti příliš nezaškrtnuli a 2 respondenti mající uzavřenou smlouvu u Allianz zvolili možnost "jiné" a jejich dalším připojištěním bylo pojištění přímé likvidace.

Tab. č. 6: Co vše máte v rámci smlouvy pojištěné (mimo základního pojištění v případě újmy na zdraví a majetku)?

Co vše máte v rámci smlouvy pojištěné (mimo základního pojištění v případě újmy na zdraví a majetku)?	Počet odpovědí	Podíl (v %)
Pojištění skel	86	61,9
Pojištění odcizení	43	30,9
Úrazové pojištění	49	35,3
Připojištění asistenčních služeb	55	39,6
Pojištění pro případ živelní události	55	39,6
Pojištění v případě poškození vozidla zvěří nebo zvířetem	73	52,5
Pojištění vandalismu	34	24,5
Havarijní pojištění	44	31,7
Pojištění All risks	18	12,9
Jiné:	4	2,9

Zdroj: vlastní zpracování, 2022

Otázka č. 11: Jaká jsou pro Vás nejdůležitější kritéria při výběru pojišťovny (max. 3)?

V této otázce si mohli respondenti zvolit více možností, které byly v dotazníku předvolené. Pro 114 respondentů je nejdůležitější cena pojistného, což je logické, protože čím nižší pojistné, tím lépe. Až 52 % respondentů také uvedlo, že při výběru pojišťovny kladou důraz na výši limitů a na případnou výši pojistných plnění. Okolo 28-33 % respondentů odpovědělo, že je pro ně důležité zohlednění bonusů, dobré jméno pojišťovny, kvalita a rychlost v případě vyřizování pojistné události a doporučení od známých, pokud by se rozhodovali, s jakou pojišťovnou uzavřít smlouvu. Z odpovědí

naopak vyplývá, že mezi nejméně důležitá kritéria patří možnost sjednání pojištění i mimo pobočku a sjednat si u dané pojišťovny i jiný typ pojištění.

Tab. č. 7: Jaká jsou pro Vás nejdůležitější kritéria při výběru pojišťovny (max. 3)?

Jaká jsou pro Vás nejdůležitější kritéria při výběru pojišťovny (vyberte max. 3)?	Počet odpovědí	Podíl (v %)
Cena pojistného	114	82
Výše pojistného plnění (limity)	72	51,8
Služby poskytované navíc	33	23,7
Zohlednění bonusů za bezeškodní průběh, malusů v případě nehody	39	28,1
Dobré jméno pojišťovny	42	30,2
Kvalita a rychlost při vyřizování pojistných událostí a jejich likvidace	46	33,1
Dostupnost	17	12,2
Možnost sjednat pojištění i mimo pobočku	9	6,5
Doporučení známých, zkušenosti apod.	43	30,9
Možnost sjednat i jiný typ pojištění (životní, neživotní)	11	7,9

Zdroj: vlastní zpracování, 2022

Otázka č. 12: Máte zkušenosti s přechodem k jiné společnosti?

Otázka sloužila ke zjištění, zda-li se již respondent setkal s přechodem k jiné pojišťovací společnosti. Odpovědět mohl pouze ano či ne, a pokud odpověděl kladně, následovala otázka související s důvodem přechodu. Na otázku odpovědělo 60 % respondentů, kteří nemají žádné zkušenosti a zbytek již zkušenosti má.

Obr. č. 10: Máte zkušenosti s přechodem k jiné společnosti?

Zdroj: vlastní zpracování, 2022

Otázka č. 13: Pokud již máte zkušenosti s přechodem k jiné pojišťovací společnosti, jaký byl důvod přechodu k jiné pojišťovně?

Tato závěrečná otázka navazuje na předchozí odpověď "ano", která zjišťovala údaj o tom, jestli respondent již přecházel k jiné pojišťovně. K této otázce pokračovalo celkem 55 respondentů. Nejčastějším důvodem odchodu od společnosti byla vysoká cena. Mnoho lidí se potýkalo se zdražením ceny a neochotou ji snížit, a proto přes 61 % respondentů změnilo pojišťovnu jen kvůli výhodnější ceně pojistného. Častým důvodem byly mimo jiné i výhodnější nabídnuté podmínky a poskytované služby navíc. Pro přehled jsou v příloze C uvedeny všechny získané odpovědi.

7.2 Zhodnocení výsledků dotazníkového šetření

V rámci dotazníkového šetření bylo nashromážděno celkem 220 odpovědí, avšak pouze 139 respondentů vlastnilo vozidlo. Přesněji 63 % ze všech zúčastněných tak pokračovalo ve vyplnění následujících otázek týkajících se jejich pojištění vozidel.

Dotazníkovým šetření bylo především zjištěno, že 137 respondentů vlastní osobní automobil, na který má sjednané pojištění motorových vozidel a někteří z nich mají i jiný druh vozidla. Na tato vozidla bývá ve 45 % případů sjednané i havarijní pojištění a dle mého názoru bývá tento typ pojištění sjednán u novějších vozidel, u kterých bývá vhodné se pojistit proti havárii.

Na základě otázky ohledně ceny pojistného povinného ručení lze usoudit, že většina dotazovaných nezaplatí více než 8 000 Kč za rok a podle věkové kategorie lze konstatovat, že nejnižší pojistné platí převážně respondenti ve věku 18-26 let.

Pojišťovny tuto věkovou kategorii začleňují do tzv. rizikové a kvůli tomu platí vyšší částky za pojistné. V tomto případě je situace odlišná, jelikož tato skupina uvedla, že platí poměrně nízké pojistné. Tato nezvyklá situace mohla být způsobena tím, že by tito respondenti mohli mít pojištění svého vozidla sjednanou na jinou osobu. V praxi to znamená, že pojistky bývají uzavřené na rodiče, kteří nespádají do tzv. rizikové skupiny a mají tak levnější pojistné.

Na základě grafu č. 9 lze konstatovat, že největší podíl na trhu podle počtu uzavřených smluv má pojišťovna Generali Česká pojišťovna a dalšími oblíbenými pojišťovnami na trhu jsou Česká podnikatelská pojišťovna, Kooperativa a Allianz pojišťovna. Respondenti mají u svých pojišťoven nejčastěji krytá rizika v případě poškození skel a v případě

poškození vozidla zvířeti či zvířetem. Naopak kompletní pojištění All risks nemívá sjednané mnoho respondentů.

Z poslední otázky vyplývá, že mnoho respondentů se již setkala se situací, kdy museli změnit pojišťovnu a nejrozšířenějším důvodem byla vysoká cena pojistky a častokrát i výhodnější podmínky nové pojišťovny.

V rámci zpracování dotazníkového šetření také bohužel došlo k nejasnostem, které ale nijak výrazně neovlivnily konečné výsledky. Například u otázky týkající se pojišťovny, u které má klient pojištěné auto, uvedli zhruba 4 respondenti, že nevědí a někteří odpověděli nespecifikovatelně (např. „Medvídek Pú“, „Onlia“).

Na závěr lze konstatovat, že na trhu existuje mnoho pojišťoven nabízejících povinné ručení a havarijní pojištění a svými produkty uspokojí téměř každého. V dnešní době totiž existuje široká škála různých doplňkových pojištění k pojištění odpovědnosti z provozu vozidla a havarijnímu pojištění, která si lze pojistit samostatně k pojištění anebo jsou zahrnuta v tzv. balíčcích dané pojišťovny a je pouze na klientovi, co vše bude mít v rámci smlouvy pojištěné.

Závěr

Cílem této práce bylo především vymezit pojištění motorových vozidel v České republice. Jednalo se o problematiku ohledně pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem vozidla, havarijního pojištění a s tím i související doplňková připojištění. Součástí praktické části bakalářské práce byla také analýza pojistného trhu, která podala obecný přehled o pojišťovnách v České republice – o jejich počtu a případných odlišnostech. Obsáhlejší kapitola praktické části byla věnována dotazníkovému šetření, které bylo provedeno za účelem získání údajů o pojištění motorových vozidel daných respondentů.

Díky provedenému dotazníkovému šetření bylo zjištěno, že pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem vozidla jsou sjednávána současně s jinými pojištěními. Mezi další pojištění, která jsou v rámci smlouvy sjednávána, patří nejčastěji pojištění skel a pojištění v případě poškození vozidla zvěří či zvířetem. Mimo jiné z dotazníku vyplývá, že Generali Česká pojišťovna, Česká podnikatelská pojišťovna, Kooperativa a Allianz řadí mezi pojišťovny s vysokým podílem uzavřených smluv na pojistném trhu motorových vozidel. Na základě dotazníkové šetření lze konstatovat, že je havarijní pojištění poměrně oblíbené, jelikož 45 % ze všech respondentů vlastníci vozidlo uvedlo, že mají sjednaný i tento typ pojištění vozidel. Na druhou stranu je důležité mít stále na paměti, že havarijní pojištění není vhodné pro každého. Takové pojištění je výhodné především pro klienty s novějším vozem, u kterého by oprava mohla být velmi nákladná.

Na závěr lze uvést, že řidiči motorových vozidel mají na výběr z velkého množství pojišťoven a je pouze na jejich uvážení, se kterou uzavřou smlouvu a proti kterým rizikům se pojistí. I já samotná se domnívám, že pojišťoven nabízející pojištění vozidel je již dostatek a není nutné, aby na trh vstupovaly nové. Pojišťovny totiž mají ve svých portfoliích varianty, popř. balíčky, které zahrnují pojištění proti mnohým nebezpečím – ať už se jedná o pojištění nové ceny vozidla, právní asistence nebo dokonce pojištění pneumatik a úrazového pojištění.

Seznam použité literatury

Monografie

- Daňhel, J. (2006). *Pojistná teorie*. (2. vyd.). Praha, Česko: Professional Publishing
- Ducháčková, E. (2015). *Pojištění a pojišťovnictví*. Praha, Česko: Ekopress
- Hejduková, P. (2015). *Veřejné finance*. Praha, Česko: C. H. Beck
- Hradec, M., & Boučková, Ž. (2020). *Aktuální změny v oboru pojištění a pojišťovnictví*. Praha, Česko: Vysoká škola finanční a správní, a. s.
- Hradec, M. (2015). Havarijní pojištění: článek. *Transport magazín*. (str. 22-24). Dostupné v knihovně na Sadech.
- Hradec, M., Křivohlávek, V., & Zárbynická, J. (2005). *Pojištění a pojišťovnictví*. Praha, Česko: Vysoká škola finanční a správní.
- Jandová, L., & Vojtek, P. (2019). *Zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla: komentář*. (2. vyd.). Praha, Česko: C. H. Beck
- Karfíková, M., Příkryl, V., Vybíral, R. a kol. (2018). *Pojišťovací právo*. 2. přepracované vydání. Praha, Česko: Leges.
- Kazda, P. & Kazdová, K. (2016). *Zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla: komentář*. Praha, Česko: Wolters Kluwer
- Stárek, Z. a kol. (2005). *Jak pojistit automobil*. Praha, Česko: CPRESS

Internetové zdroje

- Allianz.cz (2018). *MojeAuto – průvodce pojištěním*. Dostupné 13. 11. 2021 z https://www.allianz.cz/content/dam/onemarketing/cee/azcz/dokumenty-a-formulare/autopojisteni/21-MojeAuto-Allianz_Brochure_A5_CZ_01_21_v5.pdf
- Andy (2019). *Top-Pojištění*. Dostupné 23. 12. 2021 z <https://www.top-pojisteni.cz/povinne-ruceni/povinne-ruceni-zivel>
- Buřinská, B., & Svoboda, J. (2015). *Novinky*. Dostupné 15. 12. 2021 z <https://www.novinky.cz/finance/clanek/jak-mohou-bonusy-a-malusy-ovlivnit-cenu-povinneho-ruceni-295405>
- ČAP.cz (n.d.). *Česká asociace pojišťoven*. Dostupné 23. 12. 2021 z <https://www.cap.cz/vse-o-pojisteni/pojisteni-motorovych-vozidel/povinne-ruceni>
- Česká kancelář pojistitelů.cz (n.d.). *Česká kancelář pojistitelů*. Dostupné 9. 11. 2021 z <https://www.ckp.cz/o-povinnem-ruceni/co-je-povinne-ruceni>
- Česká kancelář pojistitelů.cz (n.d.). *Česká kancelář pojistitelů*. Dostupné 9. 11. 2021 z <https://www.ckp.cz/o-povinnem-ruceni/zelena-karta>
- Česká podnikatelská pojišťovna.cz (2021). *Pojistné podmínky Autopojištění Combi Plus IV 1/21*. Dostupné 13. 11. 2021 z https://www.cpp.cz/file/edee/dokumenty/pojisteni-vozidel/pp-acp-iv_1_21.pdf
- Česká podnikatelská pojišťovna.cz (n.d.). *Česká podnikatelská pojišťovna*. Dostupné 6. 3. 2022 z <https://www.cpp.cz/pojisteni-vozidel/povinne-ruceni>

Čkp.cz (n.d.). *Česká kancelář pojistitelů*. Dostupné 10. 12. 2021 z <https://www.ckp.cz/o-povinnem-ruceni/rady-pro-motoristy/zpusobil-jste-svym-vozidlem-skodu-v-cr>

ČNB.cz (2021). *Česká národní banka*. Dostupné 15. 4. 2022 z https://www.cnb.cz/cs/statistika/menova_bankovni_stat/seznamy-instituci-pro-potreby-menove-a-financni-statistiky/seznam-ic/

ČSOB pojišťovna.cz (2021). *Naše auto*. Dostupné 22. 11. 2021 z https://www.csobpoj.cz/documents/10332/2039664/10N9149_Nase_auto_VPP_2021.pdf/dca589b7-f8d3-33e2-963c-b2f1f7371473?t=1620726394763

ČSOB pojišťovna.cz (n.d.). *ČSOB pojišťovna*. Dostupné 22. 11. 2021 z <https://www.csobpoj.cz/pojisteni/pojisteni-vozidel/havarijni-pojisteni-4.2>

ePojištění.cz (n.d.). *ePojištění*. Dostupné 22. 11. 2021 z https://www.epojisteni.cz/havarijni-pojisteni/?utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=459284451018_c&gclid=CjwKCAiAnO2MBhApEiwA8q0HYbPfbcAECFUvobysVyYqMM8Du6QKEQQVJvxaISR-OPtRiKvCezlSRoCnyYQAvD_BwE

ePojištění.cz (n.d.). *ePojištění*. Dostupné 23. 12. 2021 z <https://www.epojisteni.cz/pojem-asistencni-sluzba/>

ePojištění.cz (n.d.). *ePojištění*. Dostupné 23. 12. 2021 z <https://www.epojisteni.cz/poskozeni-auta-cizim-vandalem/>

ePojištění.cz (n.d.). *ePojištění*. Dostupné 23. 12. 2021 z <https://www.epojisteni.cz/aktuality-pojisteni-gap-co-to-je/>

Generali Česká.cz (2021). *Sdružené pojištění vozidel*. Dostupné 22. 11. 2021 z <https://www.generaliceska.cz/documents/20183/58580/6.10.001+03-21+v03.pdf/497813c6-ed29-41af-be8b-8c336e5a3115>

ChytrýHonza.cz (2018). *ChytrýHonza*. Dostupné 23. 12. 2021 z <https://www.chytryhonza.cz/pojisteni-auta-proti-kradezi-neni-zbytecny-luxus>

iPojištění.cz (n.d.). *iPojištění – nejlevnější povinné ručení*. Dostupné 23. 1. 2022 z <https://www.ipojisteni.cz/clanky/pojisteni-sedadel-doplnek-k-povinnemu-ruceni-ktery-mozna-jeste-neznate>

Karásek, P. (2018). *Yes pojištění*. Dostupné 22. 11. 2021 z <https://www.yespojisteni.cz/havarijni-pojisteni-cena/>

Kárný, M. (2021). *Direct*. Dostupné 23. 12. 2021 z <https://www.direct.cz/blog/jezdime/jak-funguje-pojisteni-skel-a-na-co-si-dat-pozor/>

Kašparová, L. (2020). *Měsíc. cz*. Dostupné 18. 3. 2022 z <https://www.mesec.cz/clanky/jezdite-malo-slevu-na-povinnem-ruceni-muzete-dostat-od-tri-pojistoven/>

Klik pojištění.cz (n.d.). *Klik pojištění*. Dostupné 15. 11. 2021 z <https://www.klikpojisteni.cz/jaka-pripojisteni-si-mohu-sjednat/>

Klik.cz (n.d.). *Klik*. Dostupné 18. 3. 2022 z <https://www.klik.cz/jak-zjistit-svuj-bonus/>

Kooperativa.cz (2021). *Soubor pojistných podmínek pro pojištění vozidel*. Dostupné 14. 11. 2021 z [Va-124_05-2021-komplet.indd \(koop.cz\)](#)

Kooperativa.cz (n.d.). *Kooperativa*. Dostupné 22. 11. 2021 z <https://www.koop.cz/pojisteni/pojisteni-vozidel/pojisteni-automobilu/havarijni-pojisteni>

Majurník, J. (2021). *Garáž*. Dostupné 15. 12. 2021 z <https://www.garaz.cz/clanek/co-ovlivnuje-cenu-povinného-rucení-a-havarijního-pojisteni-21005786>

Měšec.cz (n.d.). *Měšec – Občanský zákoník*. Dostupné 22. 12. 2021 z <https://www.mesec.cz/zakony/obcansky-zakonik-2014/uplne/>

mPojištění.cz (n.d.). *Dokument „ČPP PP komplet“*. Dostupné 6. 3. 2022 z http://www.mpojisteni.cz/pdf/cpp_pp_komplet.pdf

mPojištění.cz (n.d.). *Dokument „ČSOB VPP Mobility“*. Dostupné 6. 3. 2022 z http://www.mpojisteni.cz/pdf/csob_VPP_Mobility.pdf

mPojištění.cz (n.d.). *Dokument „Direct pojišťovna povinné ručení“*. Dostupné 7. 3. 2022 z <http://www.mpojisteni.cz/direct-pojistovna-povinne-ruzeni>

mPojištění.cz (n.d.). *mPojištění*. Dostupné 13. 12. 2021 z <http://www.mpojisteni.cz/bonus-a-malus-u-povinného-ruceni>

MyPillow.cz (n.d.). *Dokument „Podmínky pojištění“*. Dostupné 7. 3. 2022 z https://www.mypillow.cz/assets/docs/Prirucka_pojisteni_vozidel.pdf

Nejedlá, J. (2016). *Měšec*. Dostupné 23. 11. 2021 z: <https://www.mesec.cz/clanky/co-vse-lze-pojistit-k-povinnému-ruceni/>

oPojištění.cz (2016). *oPojištění – informace ze světa pojištění*. Dostupné 23. 12. 2021 z <https://www.opojisteni.cz/pojistny-trh/pojistne-produkty/jake-si-vybrat-pojisteni-zavazadel/c:10479/>

Podnikatel.cz (n.d.). *Podnikatel – Nový občanský zákoník*. Dostupné 23. 12. 2021 z <https://www.podnikatel.cz/zakony/novy-obcansky-zakonik/f4587660/#cast4-hlava2-dil15-o>

Pojištění.cz (n.d.). *Pojištění – jednoduše po internetu*. Dostupné 15. 12. 2021 z <https://www.pojisteni.com/povinne-ruzeni-porovnani/krok-1/>

Pojištění.cz (n.d.). *Pojištění*. Dostupné 18. 12. 2021 z <https://www.pojisteni.cz/slovník-pojmu/spoluucast>

Porovnej24.cz (2021). *Porovnej24. Šetříme vaše peníze*. Dostupné 18. 3. 2022 z <https://www.porovnej24.cz/clanky/seznam-pojistoven-ktere-poskytuji-povinne-ruzeni>

Porovnej24.cz (2021). *Porovnej24. Šetříme vaše peníze*. Dostupné 5. 3. 2022 z <https://www.porovnej24.cz/clanky/seznam-pojistoven-ktere-poskytuji-povinne-ruzeni>

Povinnéručení.cz (n.d.). *Povinnéručení*. Dostupné 17. 12. 2021 z https://www.povinneruceni.biz/havarijni-pojisteni?matchtype=p&network=g&device=c&devicemodel=&placement=&target=&creative=532257856496&adposition=&q=havarijn%C3%AD%20poji%C5%A1t%C4%9Bn%C3%AD&gclid=Cj0KCQiA2ZCOBhDiARIsAMRfv9liFHfjnKYLtUlHx2CdOhT1Bf11_Ap82R60HbsCDi5GPRWvahTu8MgaAov1EALw_wcB

Povinné-ručení.cz (n.d.). *Povinné-ručení*. Dostupné 20. 12. 2021 z <https://www.povinne-ruzeni.com/faq/>

Povinné-ručení.cz (n.d.). *Povinné-ručení*. Dostupné 23. 12. 2021 z <https://www.povinne-ruceni.com/clanky/doplukova-pojisteni-k-povinnemu-ruceni/>

Spočítej pojištění.cz (n.d.). *Způsoby ukončení pojistné smlouvy*. Dostupné 15. 11. 2021 z <http://www.spoctejpojisteni.cz/zpusoby-ukonceni-pojistne-smlouvy>

Srovnátor.cz (n.d.). *Srovnátor*. Dostupné 21. 11. 2021 z <https://www.srovnator.cz/jak-se-pocita-havarijni-pojisteni/>

Srovnávač24.cz (n.d.). *Srovnávač24*. Dostupné 18. 3. 2022 z <https://povinne-ruceni.tv/clanek/bonusy-a-malusy-u-povinneho-ruceni-ii>

Srovnejto.cz (n.d.). *Srovnejto*. Dostupné 18. 3. 2022 z <https://www.srovnejto.cz/povinne-ruceni-cenik/>

Top-Pojištění.cz (n.d.). *Top-Pojištění*. Dostupné 17. 12. 2021 z <https://www.top-pojisteni.cz/havarijni-pojisteni/spoluucast-u-havarijniho-pojisteni>

Top-Pojištění.cz (n.d.). *Top-Pojištění*. Dostupné 17. 12. 2021 z <https://www.top-pojisteni.cz/havarijni-pojisteni>

Top-Pojištění.cz (n.d.). *Top-Pojištění*. Dostupné 18. 12. 2021 z <https://www.top-pojisteni.cz/pojistovaci-poradna/slovník-pojmu/prima-likvidace>

Top-pojištění.cz (n.d.). *Top-pojištění*. Dostupné 18. 3. 2022 z https://www.top-pojisteni.cz/povinne-ruceni/jak-zjistim-bonus-povinneho-ruceni?utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_content=Havarijni-pojisteni&utm_campaign=DSA_Povinne_ruceni+Havarijni_pojisteni&promo_kod=adw_pov&gclid=Cj0KCQjw29CRBhCUARIsAOboZbJiMgFSj6PIxLOvlhxGYCYsTNVJCs_djb55XXsTlACr7w6pZA8BPRfgaAt3lEALw_wcB

Top-Pojištění.cz (n.d.). *Top-pojištění*. Dostupné 22. 11. 2021 z <https://www.top-pojisteni.cz/havarijni-pojisteni/havarijni-pojisteni-allrisk>

TopSrovnání.cz (2017). *TopSrovnání*. Dostupné 23. 12. 2021 z <https://www.topsrovnani.cz/aktuality/doplukova-pripojisteni-jaka-existuji-a-kdy-se-vyplati>

Uniqa.cz (n.d.). *Dokument „VPP pojištění odpovědnosti za újmu provozem vozidla EU43631EUCZ/POV/19 platné od 1.4.2019“*. Dostupné 6. 3. 2022 z https://www.uniqa.cz/documents/uniqa_dokumenty/produkty/pojisteni-vozidel/produktove-dokumenty/uniqa-od-1.9.2021/povinne-ruceni-uniqa/asistence-vozidel-doplukove-poj-podminky-safeline-eu43731e-dpp_safeline_19-platne-od-1.4.2019.pdf

Uniqa.cz (n.d.). *Uniqa*. Dostupné 6. 3. 2022 z <https://www.uniqa.cz/povinne-ruceni/povinne-ruceni-auto-go/>

Uniqa.cz (n.d.). *Uniqa*. Dostupné 6. 3. 2022 z <https://www.uniqa.cz/havarijni-pojisteni/havarijni-pojisteni-auto-go/>

Vejevoda, J. (2017). *YesPojištění*. Dostupné 23. 12. 2021 z <https://www.yespojisteni.cz/pojisteni-vozidla-vandalismu/>

Vyber pojištění.cz (n.d.). *Vyber pojištění*. Dostupné 18. 12. 2021 z <https://vyberpojisteni.cz/dulezite-informace/o-havarijnim-pojisteni/>

Zákony pro lidi.cz (n.d.). *Zákony pro lidi - 168/1999 Sb. Zákon o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla*. Dostupné 13. 11. 2021 z <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-168#cast1>

Zákony pro lidi.cz (n.d.). *Zákony pro lidi – úplné znění č. 410/2004 Sb.* Dostupné 14. 12. 2021 z <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-410>

Seznam tabulek

Tab. č. 1: Členění komerčního pojištění	12
Tab. č. 2: Stupnice bonusů.....	30
Tab. č. 3: Počet respondentů dle nejvyššího vzdělání a věkové kategorie	41
Tab. č. 4: Na jaký druh vozidla máte sjednané pojištění (povinné ručení, popř. i havarijní)?	44
Tab. č. 5: Počet respondentů dle jejich věkové kategorie a výše pojistného	47
Tab. č. 6: Co vše máte v rámci smlouvy pojištěné (mimo základního pojištění v případě újmy na zdraví a majetku)?.....	49
Tab. č. 7: Jaká jsou pro Vás nejdůležitější kritéria při výběru pojišťovny (max. 3)?.....	50

Seznam obrázků

Obr. č. 1: Ukázka pojistné smlouvy	21
Obr. č. 2: Jaká je Vaše věková kategorie?	40
Obr. č. 3: Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?	41
Obr. č. 4: Jaký je Váš sociální statut?	42
Obr. č. 5: Vlastníte motorové vozidlo?	43
Obr. č. 6: Máte sjednané i havarijní pojištění na Vašem vozidle?	45
Obr. č. 7: Jaká je výše Vašeho pojistného na povinném ručení za rok na 1 vozidlo?	46
Obr. č. 8: Využíváte systému bonus, popř. malus? Tzn. zda-li máte ve svém povinném ručení zohledněné slevy nebo přírážku na pojistném.	47
Obr. č. 9: Od jaké společnosti máte sjednané pojištění (povinné ručení, havarijní pojištění)?	48
Obr. č. 10: Máte zkušenosti s přechodem k jiné společnosti?	50

Seznam příloh

Příloha A: Pojistná smlouva

Příloha B: Dotazník

Příloha C: Odpovědi k otázce č. 13: Pokud již máte zkušenosti s přechodem k jiné pojišťovací společnosti, jaký byl důvod přechodu k jiné pojišťovně?

Příloha A: Pojistná smlouva

DOPLŇKOVÁ POJIŠTĚNÍ	
POJIŠTĚNÍ SKEL VOZIDLA	Roční pojistné: 1 215 Kč
Limit plnění:	9 000 Kč
<small>Spoluúčast dle přísl. DPPHAV Doplňuje se odd. II písm. A) čl. 3.1 DPPHAV takto: U pojistných událostí vzniklých později se odečítá spoluúčast ve výši 500 Kč. Dobrovolnou prohlídku skel můžete absolvovat na prohlídkovém místě GE: Pízeň, Modřínová 2436/2, 326 00 tel: 377 429 673 Absolvováním dobrovolné vstupní prohlídky bude od počátku pojištění odečítána snížená spoluúčast ve výši 500 Kč.</small>	
POJIŠTĚNÍ PŘÍRODNÍCH RIZIK	Roční pojistné: 1 655 Kč
Limit plnění (plnění je současně omezeno výší obvyklé ceny vozidla):	100 000 Kč
Pojistná nebezpečí: Živelní událost + Sřít se zvěří + Poškození kabeláže vozidla zvěřetem	
Roční pojistné celkem: 10 037 Kč	
Stálá sleva: Sleva za roční frekvenci placení	Výše slevy: 502 Kč
Roční pojistné po slevě celkem: 9 535 Kč	
Vznik smlouvy: Podpisem	
Pojistné období: Roční	Pojistné za 1. pojistné období: 9 535 Kč

Příloha B: Dotazník

Vážený respondent,

Jmenuji se Miriam Švarcová a jsem studentkou posledního ročníku Západočeské univerzity v Plzni a studuji ekonomickou fakultu.

Chtěla bych Vás požádat o vyplnění následujícího dotazníku, který bude sloužit jako podklad k mé bakalářské práci na téma „Pojištění motorových vozidel v České republice“.

Dotazník je koncipován do 13 otázek a jeho vyplnění Vám zabere několik minut. Dotazník je anonymní a zjištěné výsledky použiji ke zpracování mé práce.

Předem děkuji za vyplnění.

První část (identifikační údaje):

Otázka č. 1: Jaká je Vaše věková kategorie?

- 18 – 26 let
- 27 – 35 let
- 36 – 45 let
- 46 – 62 let
- 63 let a více

Otázka č. 2: Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- Základní
- Středoškolské bez maturity
- Středoškolské s maturitou
- Vyšší odborné
- Vysokoškolské

Otázka č. 3: Jaký je Váš sociální statut?

- Nezaměstnaný
- Student
- Zaměstnanec
- OSVČ
- Důchodce
- Mateřská dovolená

Druhá část:

Otázka č. 4: Vlastníte motorové vozidlo?

- Ano
- Ne

Otázka č. 5: Na jaký druh vozidla máte sjednané pojištění (povinné ručení, popř. i havarijní)? (lze označit vše)

- Osobní automobil
- Vozidlo určené k podnikání
- Jiné (např. motocykl, čtyřkolka apod.)

Otázka č. 6: Máte sjednané i havarijní pojištění na Vašem vozidle?

- Ano
- ne

Otázka č. 7: Jaká je výše Vašeho pojistného na povinném ručení za rok na 1 vozidlo?

- do 4 000 Kč
- 4 001 – 6 000 Kč
- 6 001 – 8 000 Kč
- 8 001 – 10 000 Kč
- 10 001 – 12 000
- 12 001 Kč a více

Otázka č. 8: Využíváte systému bonus, popř. malus? Tzn. zda-li máte ve svém povinném ručení zohledněné slevy nebo přírážku na pojistném.

- Ano
- Ne
- Nevím

Třetí část:

Otázka č. 9: Od jaké společnosti máte sjednané pojištění (povinné ručení, havarijní pojištění)?

- (otevřená otázka)

Otázka č. 10: Co vše máte v rámci smlouvy pojištěné (mimo základního pojištění v případě újmy na zdraví a majetku)?

- Pojištění skel
- Pojištění odcizení
- Úrazové pojištění
- Připojištění asistenčních služeb
- Pojištění pro případ živelní události
- Pojištění v případě poškození vozidla zvěří nebo zvířetem

- Pojištění vandalismu
- Havarijní pojištění
- Pojištění All risks
- Jiné:

Otázka č. 11: Jaká jsou pro Vás nejdůležitější kritéria při výběru pojišťovny (max. 3)?

- Cena pojistného
- Výše pojistného plnění (limity)
- Služby poskytované navíc
- Zohlednění bonusů za bezeškový průběh, malusů v případě nehody
- Dobré jméno pojišťovny
- Kvalita a rychlost při vyřizování pojistných událostí a jejich likvidace
- Dostupnost
- Možnost sjednat pojištění i mimo pobočku
- Doporučení známých, zkušenosti apod.
- Možnost sjednat i jiný typ pojištění (životní, neživotní)

Otázka č. 12: Máte zkušenosti s přechodem k jiné společnosti?

- Ano
- Ne

Otázka č. 13: Pokud již máte zkušenosti s přechodem k jiné pojišťovací společnosti, jaký byl důvod přechodu k jiné pojišťovně?

- (otevřená otázka)

Příloha C: Dotazník

Cena	Lepší plnění za nižší cenu.
cena	Zdražování pojistky
lepší cena	Nenadále zdražení.
Lepší cena	Chování, podmínky, cena
Spokojenost se službami a cena.	Cena pojištění
Koupě nového vozu na úvěr tudíž daná pojišťovna byla podmínkou	Komunikace s pojišťovnou
poskytovné služby, rychlost, kvalita	Alianc
chtěli jsme vyzkoušet jinou, lepší	Změna vozidla
Lepší podmínky	Cena nabízeného produktu
Cena, limity, lepší podmínky	Výpověď
Cena pojistného	Levnější cena
Vyšší cena	Lepší cena, limity plnění a služby.
Mít vše pod jednou společností, nevyhovující podmínky v bývalé pojišťovně	služby navíc, cena, přístup ke klientovi
Výhodnější podmínky, vstřícnější přístup	Cena a plnění
Razantní navýšení pojistného.	Sloučení všech pojistek.
Lepší podmínky a vstřícnost a ochota pojišťovacích agentů	Pomalé a špatně plnění
Nespokojenost.	zdražení pojistného
Neměnila jsem pojišťovnu	Možnost nižší ceny pojistného za podobných podmínek
výše pojistného	Nedostatečné zajištění v případě škodné události, pojištění nebylo dobře sjednáno
Neochota snížit cenu pojistného	Lepší přístup, ceny a znamost.
Nevýhodná nabídka při přepisu auta od rodičů na mně kvůli nízkému věku a žádným bonusům.	cena a podmínky
Předražená pojistka	Vysoká cena pojistného
Změna automobilu a výhodnější smlouva i cena.	zrušení pojišťovny
Nebyla vyplacena v cele výši	

Abstrakt

Švarcová, M. (2022). *Pojištění motorových vozidel v České republice* (Bakalářská práce), Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta ekonomická, Česko.

Klíčová slova: pojištění, povinné ručení, havarijní pojištění, pojišťovna, doplňkové připojištění, vozidlo, pojistná smlouva

Tato bakalářská práce je zaměřena na pojištění motorových vozidel v České republice. Hlavním cílem bakalářské práce je na základě teoretických východisek charakterizovat a následně rozebrat pojištění motorových vozidel v České republice. Teoretická část se nejprve zabývá úvodem do pojištění a poté identifikuje pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, havarijní pojištění a poslední kapitola v této části popisuje doplňková připojištění. Dalším cílem je stručně zhodnotit pojistný trh s pojištěním vozidel na našem území a větší část zahrnuje realizaci dotazníkové šetření, prostřednictvím kterého jsou zjištěny informace o respondentech a jejich pojištění ohledně motorových vozidel. Dotazníkové šetření zahrnuje analýzu a vyhodnocení získaných dat na základě grafů a tabulek.

Abstract

Švarcová, M. (2022). *Motor vehicles insurance in the Czech Republic* (Bachelor Thesis). University of West Bohemia, Faculty of Economics, Czech Republic.

Key words: insurance, compulsory liability, accident insurance, insurance company, supplementary insurance, vehicle, insurance contract

This bachelor thesis is focused on motor insurance in the Czech Republic. The main goal of the bachelor's thesis is to characterize and then analyze motor insurance in the Czech Republic on the basis of theoretical background. The theoretical part first deals with the introduction to insurance and then identifies motor liability insurance, accident insurance and the last chapter in this section describes the supplementary insurance. Another goal is to briefly evaluate the insurance market with motor insurance in our territory and the larger part includes the implementation of a questionnaire survey, through which information about respondents and their insurance regarding motor vehicles is obtained. The questionnaire survey includes analysis and evaluation of the obtained data on the basis of graphs and tables.